

a 6672

GRIMMS UTVÄLGTE EVENTYR

OVERSAT AV P. CHR. ASBJØRNSEN

SYVENDE
OPLAG

MED 16
BILLEDER

KRISTIANIA · N. W. DAMM & SONS FORLAG

1-

V.G.A. a 6472

87GA87446

BRØDRENE GRIMM

UTVALGTE
EVENTYR

OVERSAT AV *P. CHR. ASBJØRNSEN*

SYVENDE OPLAG

MED 16 BILLEDER

KRISTIANIA
N. W. DAMM & SONS FORLAG

1914

GRØNDAAHL & SONS BOKTRYKKERI 1914

Indhold.

	Side
1. Møllergutten og katten	1
2. Kraakerne	5
3. Hans Pindsvin	8
4. Jøden i tornebusken	15
5. Den utlærte jæger	18
6. Om den kloke lille skrädder	25
7. Det blaa lys	30
8. De tre feltskjærere	35
9. De tre haandverkssvender	38
10. Kongesønnen som ikke var ræd for noget	42
11. Den gamle i skogen	50
12. De tre brødre	53
13. Djævlen og hans oldemor	55
14. De fire kunstrikre brødre	60
15. Ræven og hesten	65
16. De itudansede sko	67
17. De seks tjener	71

	Side
18. Næpen	82
19. Vorherres og fandens dyr	86
20. Den unge kjæmpe	88
21. Løgneventyr	97
22. Nattergalen og blindsnogen	97

---

1. Møllergutten og katten.

Der tjente engang tre gutter i en mølle, og i den bodde der bare en gammel møller, som hverken hadde kone eller barn. Da de nu hadde tjent i nogen aar hos ham, sa han til dem: »Nu kan I dra ut i verden, og den som kommer hjem igjen med den bedste hest, ham vil jeg gi møllen.« Men den tredje av gutterne var Askepot, ham holdt de andre for dum, og de undte ham ikke møllen, men han brydde sig heller ikke om den. De gik da alle tre avsted med hverandre, og da de kom til en landsby, sa de to til den dumme Hans: »Du kan gjerne bli her, du faar saa aldrig i dine levedage nogen hest.« Men Hans gik allikevel med dem, og da det blev mørkt, kom de til en hule, hvor de la sig til at sove. De to kloke ventet, til Hans var sovnet; da stod de op, gik sin vei og lot Hans ligge, og nu trodde de, at de hadde gjort det rigtig godt! Da nu solen stod op og Hans vaagnet, laa han i en dyp hule; han saa sig overalt

omkring og ropte: »Aa Gud, hvor er jeg!« Nu reiste han sig og kravlet ut av hulen, saa kom han til en skog og tænkte: »hvordan skal jeg nu faa fat paa en hest!« Mens han gik og tænkte paa dette, møtte han en liten broget kat! katten spurte: »Hans, hvor vil du hen?« — »Aa, du kan saa allikevel ikke hjælpe mig.« — »Ja, jeg vet nok, hvad du vil ha«, sa katten, »du vil ha en prægtig hest, følg med mig og tjen mig tro i syv aar, saa vil jeg gi dig en, som er saa prægtig, at du aldrig i dine levedage har set make til den.« Da tok hun ham med sig til sit forheksede slot, og han maatte tjene hende, og hver dag hugge kjøkkenved; dertil fik han en sølvøks og kiler og sag av sølv og en stor klubbe, men den var av kobber. Nu ja, han hugget kjøkkenved og blev hos hende og hadde det godt baade med mat og drikke,

men aldrig saa han nogen levende sjæl uten den brogete kat. Engang sa den til ham: »Gaa nu hen og slaa engen min og berg høiet,« og gav ham saa en sølvlaa og et guldbryne, men bad ham at han endelig maatte leve alt riktig tilbake igjen. Hans gik nu hen og gjorde slik som katten hadde sagt, og da han var færdig og hadde bragt ljaaen og brynet til hus, spurte han, om hun endnu ikke vilde gi ham hans løn. »Nei, sa katten, »du maa endnu først gjøre en ting; se der har du tømmer av sølv og alt hvad du behøver av sølv; derav maa du først bygge mig et litet hus.« Da bygget Hans huset færdig og sa, at nu hadde han bygget huset færdig og endnu ingen hest faat; men de syv aar var nu forbi saa nær som et halvt. Katten spurte, om han vilde se hendes hester. »Ja,« sa Hans. Da aapnet hun huset, og da hun lukket døren op, stod der tolv hester paa stalden, og de var saa stolte og blanke og glinsende at han kunde speile sig i dem, og hans hjerte hoppet i livet av glæde derover. Nu gav hun ham mat og drikke og sa: »gaa nu hjem, hesten din faar du ikke med dig, men om tre dage kommer jeg og bringer den.« Han gav sig paa veien til møllen. I al den tid hadde hun ikke git ham en ny klædning, men han maatte beholde sin gamle pjaltede kjole, som han hadde da han kom dit og i syv aar var denne blit baade for kort og for trang. Da han nu kom hjem, saa var ogsaa begge de andre møller-gutter kommet hjem, og de hadde hver bragt med sig en hest, men den enes var blind og den andens var lam. De spurte ham: »Hans, hvor har du din hest?« — »Om tre dage kommer den efter.« Da lo

de begge og sa: »Ja, du Hans, hvor vil du faa en hest fra, det vil rigtignok bli et underlig dyr!« Hans gik ind i stuen, men mølleren sa, at han ikke fik lov til at komme til bordet, for han var alt for pjaltet og ussel, det var skam om nogen kom ind og fik se det. Da gav de ham litt mat ute i gaarden, og da de skulde lægge sig om kvelden, vilde de to andre ikke gi ham sengerum, og tilsidst maatte han krype ind i stalden og lægge sig paa litt halm. Da han vaagnet om morgenens, var alt de tre dage forbi, og der kom en vogn kjørende med seks hester for, saa gilde at det skinte av dem, og en tjener førte den syvende hest til den fattige møllergut; men ut av vognen steg en deilig kongedatter, og hun gik ind i møllen, og denne kongedatter var den lille brogete kat, som Askepot hadde tjent hos i syv aar. Hun spurte mølleren, hvor den tredje møllergut var henne; da sa mølleren: »ham kan vi ikke la komme ind i møllen, for han er saa ussel og fillet, og han ligger i stalden.« Da sa kongedatteren, at de straks skulde hente ham. De hentet ham ogsaa, og han maatte holde sine klær sammen for at skjule sig; da lot kongedatteren tjeneren ta prægtige klær frem, og de maatte vaske ham og klæ ham paa, og da han var færdig, kunde ingen konge være vandrere at se. Nu vilde jomfruen se hestene, som de to andre møllergutter hadde bragt hjem; den ene var blind, den anden var lam. Saa lot hun tjeneren bringe den syvende hest; da mølleren saa denne, sa han, at slik en hest var endnu aldrig kommet i hans gaard. »Ja den tilhører den tredje møllergut,« sa kongedatteren. »Da skal han ogsaa ha møllen,« sa mølleren, men

kongedatteren sa, at hesten skulde være hans og han kunde beholde møllen ogsaa, og nu tok hun sin trofaste Hans og satte i vognen og kjørte avsted med ham. Først kjørte hun nu til det lille hus med ham, som han hadde bygget med sølvverktøiet; det var blit til et stort slot og alting var av sølv og guld, og der giftet hun sig med ham, og han blev saa rik, at han hadde nok alle sine levedage.

---

2. Kraakerne.

En ærlig soldat hadde tjent sig litt penger og disse hadde han spart sammen, fordi han var flittig og ordentlig og ikke satte dem overstyr paa vethusene som andre soldater. Nu var der to av hans kamerater, som i grunden hadde et falskt hjerte og vilde ta pengene fra ham, men de lot som de var meget gode venner med ham. Engang sa de til ham: »Hør, hvad skal vi ligge her i byen efter, vi er jo indestængt som om vi var i slaveriet, og en kar som du, han kunde nok tjene en slump hjemme og ha det godt og vel. Slik snakket de for ham saalænge til han endelig gav efter og lovte at reise med dem, men de to andre tænkte bare paa at ta pengene fra ham, naar de var kommet utenfor byen. Da de nu hadde gaat et stykke vei, sa de to: »Nu maa vi ta av til høire, hvis vi skal komme ut av landet.« — »Aa, Gud bevare os vel! det gaar jo like tilbake til byen igjen, nei, vi maa gaa til venstre, skal vi komme ut av landet.« — »Hvad, blir du opsætsig?« ropte de

to og tok fat paa ham og slog ham, men det var ikke nok med det, de stak ogsaa øinene ut paa ham, slæpte ham til galgen og bandt ham fast til den. Saa gik de sin vei med de stjaalne penger og vendte tilbake til byen.

Men den stakkars blinde visste ikke paa hvilket fælt sted han var, han følte sig om og merket at han sat under en bjelke. Da trodde han det var et kors og sa: »det var dog snilt av dem, at de bandt mig under et kors, Gud er mig nær,« og saa begyndte han inderlig at be til Gud. Da det kunde være omtrent ved nattetider, hørte han der kom noget flagrende, og det var tre kraaker som satte sig paa bjelken. Derpaa hørte han den ene si: »Hvad godt nyt, søster?« »Ja, hvis menneskene visste, hvad vi vet! Kongedatteren er syk, og den gamle konge har lovt hende til den som kan gjøre hende god igjen, men det kan ingen, for hun blir aldrig frisk, hvis hun ikke brænder den padde som sidder i dammen der, og spiser den.« — Da sa den anden; »Ja, hvis menneskene visste, hvad vi vet: Inat falder en dug fra himmelen, som der er slik lægedom i, at den som er blind og stryker den paa øinene, faar sit syn igjen.« Da sa ogsaa den tredje: »Ja, hvis menneskene visste, hvad vi vet! Padden hjælper kun en, og duggen hjælper ikke mange, men i byen er der stor nød, for alle brønner er uttørret, og der er ingen som vet at der blir det deiligste vandspring, naar de tar bort den store firkantede sten paa torvet og graver under den.« Da de tre kraaker hadde sagt dette, hørte han at det flagret, og de floi da bort, men han løste litt efter litt baandene av sig, og saa bukket han sig ned,

brøt et par græsstraa av og bestrok sine øine med duggen, som var faldt derpaa. Straks fik han sit syn igjen, og maanen og stjernene var paa himmelen og han saa at han stod ved siden av galgen. Derpaa lette han efter potteskaar og samlet saa meget som han kunde faa fat paa av den kostelige dug, og da han hadde gjort det, gik han til dammen, gravet en grøft, saa vandet randt ut og tok padden, saa brændte han den til aske og gik med den til kongsgaarden. Der gav han nu kongedatteren ind av asken, og da hun var blit frisk, forlangte han hende som lovet var, til kone. Men kongen syntes ikke noget om ham, fordi han var saa daarlig klædd, og han sa, at den som vilde ha hans datter, han maatte først skaffe byen vand; dermed trodde han nu at bli ham kvit. Men soldaten gik hen og sa, at de skulde ta bort den firkantede sten paa torvet og grave efter vand under den. Det gjorde de ogsaa og kom snart til en skjøn kilde, og der var vand i overflod, men nu kunde kongen ikke længer negte ham sin datter, og de levde godt og vel sammen.

Engang, da han gik ut og spaserte i det grønne, møtte han begge sine fordums kamerater, som hadde handlet saa troløst mot ham. De kjendte ham ikke, men han kjendte dem straks igjen, gik hen til dem og sa: »Se, jeg er eders forrige kamerat, som dere saa skammelig stak øinene ut paa, men Vorherre har vendt det til min lykke.« Da faldt de ned for ham og bad om naade, og fordi han hadde et godt hjerte, forbarmet han sig over dem, tok dem med sig og gav dem mat og klær. Derpaa fortalte han dem, hvorledes det var gaat med ham, og hvorledes

han var kommet til den ære; men da de hørte det, hadde de ingen ro paa sig, og vilde ogsaa sætte sig en nat under galgen, forat ogsaa de kunde høre noget godt nyt. Som de nu sat under galgen, kom der ogsaa snart noget flagrende over deres hoder; det var de tre kraaker. Den ene sa til den anden: »Hør, søster, der maa nogen ha hørt paa os, for kongedatteren er frisk, padden er borte av dammen, og en blind har faat sit syn igjen, og i byen er der gravet en ny brønd, kom la os lete, kanske kan vi finde ham.« Da fløi de ned og fandt begge soldaterne, og førend de kunde hindre det, sat de paa hodet og hakket øinene ut paa dem, og de hakket dem saa længe i ansigtet til de var stendøde. Slik blev de liggende under galgen. Da de nu ikke kom tilbake paa et par dage, tænkte deres forrige kamerat: »Hvor mon de to nu vanker omkring henne,« og saa gik han ut for at lete efter dem, men han fandt ikke andet end deres ben, disse bar han bort fra galgen og la dem i en grav.

---

3. Hans Pindsvin.

Der var engang en rik bonde, som ikke hadde nogen barn med sin kone, og naar han kom sammen med de andre bønder saa gjorde de nar av ham og spurte, hvorfor han ingen barn fik; derover blev han engang sint, og da han kom hjem, sa han: »Nu vil jeg ha et barn, om det saa skal bli et pindsvin.« Om nogen tid fik hans kone et barn; oventil var det

et pindsvin og nedentil en gut, og da hun saa barnet, blev hun ræd og sa: »Der kan du se, du har forgjort os! Da svarte manden: »Ja, hvad kan det hjælpe altsammen, gutten maa til daaben, men vi kan ikke be nogen til fadder.« Da sa konen: »Vi kan heller ikke gi ham noget andet navn end Hans Pindsvin.« Da han var døpt, sa presten: »Han kan ikke ligge i nogen ordentlig seng med de piger.« Derfor blev der lagt litt straa bak ovnen, og det var Hans Pindsvins seng. Han kunde heller ikke patte moren; for han stak hende med sine piger. Saa laa han da bak ovnen i 8 aar og hans far var lei ham og tænkte: gid han vilde dø; men han døde ikke, men blev liggende der. Nu hændte det sig engang at der var marked i byen, og dit skulde bonden; førend han gik spurte han sin kone, hvad han skulde bringe med tilbake til hende: »Litt kjøt og et par stykker hvetebro'd til husholdningen,« sa hun. Saa spurte han piken: hun vilde ha et par tøfler og strikkestrømper. Tilsidst sa han ogsaa: »Hvad vil du ha, Hans Pindsvin?« »Aa far,« sa han, »kjøp en sækkepipe til mig.« Da nu bonden kom hjem, gav han konen kjøt og hvetebro'd, som han hadde kjøpt til hende, derpaa gav han piken tøflerne og strikkestrømperne, og endelig gik han bak ovnen og gav Hans Pindsvin sækkepipen. Da Hans Pindsvin hadde faat den, sa han: »Gaa nu hen til smien, far, og la smeden lægge sko under hanen, saa vil jeg ride min vei og aldrig mere komme igjen.« Da blev faren glad over at han skulde bli kvit ham, og han lot smeden lægge beslag under hanen, og da han var færdig, satte Hans Pindsvin sig op og red sin vei og tok med sig svin

og æsler, som han vilde gjæte i skogen. I skogen maatte hanen fly op paa et høit træ med ham, og der sat han og gjætet æslerne og svinene, og han sat der i mange herrens aar til hjorden var blit stor, men hans far visste intet om ham. Mens han sat i træet, blaaste han paa sin sækkepipe saa det var deiligt at høre. Engang kom en konge som hadde faret vild i skogen, og hørte musikken; han forundret sig herover og sendte tjeneren hen for at se efter, hvor musikken kom fra. Han saa sig om, men han saa ikke andet end et litet dyr, som sat oppe i et træ, det saa ut som en gaardshane, og paa den sat et pindsvin og blaaste paa sækkepipe. Da sa kongen til tjeneren at han skulde spørre, hvorfor han sat der, og om han ikke visste, hvor veien gik til hans kongerike. Da steg Hans Pindsvin ned av træet og sa at han vilde vise ham veien, hvis kongen vilde love ham med sort paa hvitt at han skulde faa hvad der først møtte ham paa kongsgaarden, naar han kom hjem. »Det kan du nok gjøre,» tænkte kongen, »du kan skrive, hvad du vil, for Hans Pindsvin forstaar det saa ikke allikevel.« Saa tok kongen pen og blæk og rablet op noget, og da det var gjort, viste Hans Pindsvin ham veien, og han kom lykkelig hjem. Men da hans datter saa ham langt borte, blev hun saa glad at hun gik ham imøte og kyste ham. Han tænkte paa Hans Pindsvin og fortalte hende, hvorledes det var gaat med ham, og at han hadde maattet love et underlig dyr som red paa en hane og blaaste paa sækkepipe at det skulde faa det som først møtte ham, naar han kom hjem, men han hadde skrevet, at han ikke skulde faa det, for Hans Pindsvin kunde ikke læse

skrift. Dette var nu prinsessen meget glad over og sa at det var godt; for hun vilde allikevel aldrig gaa derhen.

Men Hans Pindsvin vogtet svinene og æslene, og han var altid lystig og sat paa træet og blaaste paa sin sækkepipe. Nu hændte det, at en anden konge kom reisende med sine tjenere og løpere, og han var ogsaa faret vild i skogen og visste ikke hvorledes han skulde komme hjem igjen, fordi skogen var saa stor. Da hørte han ogsaa den skjønne musik langt borte og undret sig over hvad det vel kunde være, og saa sa han til sin løper, at han skulde se efter hvor den kom fra. Da gik løperen bort under træet, og han saa hanen sitte der og Hans Pindsvin paa ryggen av den. Løperen spurte ham, hvad han gjorde deroppe. »Jeg gjæter mine æsler og svin: hvad er ellers Deres begjæring?« Løperen sa, at de var faret vild og kunde ikke finde veien tilbage til kongeriket, og han spurte, om han ikke kunde vise dem veien. Da kom Hans Pindsvin med hanen ned fra træet og sa til den gamle konge, at han vilde vise ham veien, hvis han vilde gi ham det som først møtte ham, naar han kom hjem til kongsgaarden. Kongen sa ja, og skrev under med sin haand, at Hans Pindsvin skulde ha det. Da det var gjort, red han foran paa hanen og viste ham veien, og kongen kom lykkelig og vel tilbake til sit rike igjen. Da han kom hjem, blev der stor glæde; han hadde en eneste datter, som var overmaade deiligt; hun gik ham imøte, faldt ham om halsen og kyste ham og glædet sig over, at hendes gamle far kom hjem. Hun spurte ham ogsaa, hvor i al verden han hadde været saa længe; da fortalte han hende, at han

var gaat vild, og at han næsten ikke hadde fundet hjem igjen, men da han drog igjennem en stor skog, hadde en som halvveis saa ut som et pindsvin og halvveis som et menneske sittet og redet paa en hane i et træ og blaast paa sækkepipe, og han hadde hjulpet ham paa ret vei igjen, men derfor hadde han lovt ham at han skulde faa det som først møtte ham paa kongsgaarden, og det var hende, og derover var han nu saa bedrøvet; men hun lopte ham, at hun gjerne skulde gaa med, naar han kom, for sin gamle fars skyld.

Men Hans Pindsvin gjætet sine svin, og disse svin fik igjen svin, og disse fik igjen svin. Da sendte Hans Pindsvin bud til sin far og sa, at de skulde rømme alle svinestier i landsbyen, for nu kom han med en hjord svin som var saa stor, at enhver skulde faa slagt som paa nogen maate kunde slagte. Da hans far hørte dette, blev han bedrøvet; for han trodde, at Hans Pindsvin for længe siden var død. Men Hans Pindsvin satte sig paa sin hane, drev svinene ind i landsbyen og lot dem slagte; hu! der blev en slagting og hakking, saa man kunde høre det en hel mil borte. Da sa Hans Pindsvin; »La min hane bringe til smeden, far, og la smeden lægge sko under den, saa rider jeg bort og kommer aldrig mere tilbake.« Da faren hørte, at Hans Pindsvin ikke mere vilde komme tilbake, blev han glad og lot lægge nye sko under hanen.

Hans Pindsvin red nu til det første kongerike; der hadde kongen befalet, at hvis der kom en ridende paa en hane med en sækkepipe under armen, da skulde de skyte paa ham og hugge og stikke ham,

for at han ikke skulde komme til slottet. Da nu Hans Pindsvin kom ridende, for de ind paa ham med bajonetterne, men han gav hanen av sporerne, fløi avsted over porten liketil kongens vinduer, satte sig der og ropte til kongen, at han skulde gi ham det han hadde lovt, ellers skulde han ta livet baade av ham og hans datter. Da gav kongen sin datter gode ord og bad, at hun skulde gaa ut, for at hun kunde redde hans og sit eget liv. Da klædde hun sig i hvite klær, og hendes far gav hende en vogn med seks hester for og prægtige tjener og guld og penger. Hun satte sig ind i vognen, og Hans Pindsvin med sin hane og sækkepipe satte sig ved siden, saa tok de avsked og reiste bort, og kongen tænkte at han aldrig skulde faa se hende mere. Men det gik anderledes end han tænkte, for da de var kommet et stykke fra byen, trak Hans Pindsvin hende ut av vognen og stak hende med sine pigger til hun blev ganske blodig; da sa han: »det er lønnen for din falskhet, gaa nu din vei, for jeg vil ikke ha dig.« Saa jaget han hende hjem igjen, og hun var beskjemmet for hele sit liv.

Men Hans Pindsvin red videre med sin hane og sækkepipe, og kom til det andet kongerike, hvor han ogsaa hadde vist kongen vei. Men denne konge hadde befalt, at naar der kom en som saa ut som Hans Pindsvin, skulde de præsentere gevær for ham og rope hurra og føre ham til det kongelige slot. Men da nu prinsessen fik se ham, blev hun forskrækket, for han saa saa rar ut; men hun tænkte, at der var intet at gjøre ved det, for hun hadde lovt sin far det. Hun tok imot Hans Pindsvin og bød ham

velkommen, og hun satte sig ved hans side. Da det nu blev aften, og de skulde gaa hen og lægge sig, blev hun ræd for hans pigger, men han sa, at hun ikke skulde være ræd, der skulde ikke ske hende noget ondt, og til den gamle konge sa han, at han skulde bestille 4 mand, og de skulde vaake ved sovekammerdøren og gjøre op en stor ild, og naar han gik ind i sovekammeret og vilde lægge sig i sengen, skulde han krype ut av sit pindsvinskind og la det bli liggende foran sengen, men da skulde mændene hurtig springe til og kaste det paa varmen, og passé paa til det var aldeles opbrændt. Da nu klokken slog 11, gik han ind i kammeret og trak pindsvinhuden av og lot den ligge foran sengen, saa kom mændene og tok den hurtig og kastet den paa varmen, og da den var opbrændt, da var han forløst og laa i sengen som et andet menneske, men han var kulsort som om han var svidd. Kongen sendte bud til sin læge, som gned ham ind med gode salver, saa han blev hvit, og da var han en vakker mand. Da prinsessen saa dette, blev hun glad, og de stod op, spiste og drak og holdt bryllup, og Hans Pindsvin fik kongeriket av den gamle konge.

Nogen aar efter tok han sin dronning med sig og reiste til sin far og sa, at han var hans sön, men faren sa, han ikke hadde nogen sön. Engang hadde han hat en, men han var født som et pindsvin med pigger paa, og hadde faret ut i den vide verden. Da gav han sig tilkjende, og den gamle far glædet sig og drog med ham til hans kongerike.

4. Jøden i tornebusken.

En bonde hadde en tro og flittig gutt, som alt hadde tjent ham i tre aar, uten at han hadde betalt ham nogen løn; da faldt gutten endelig paa, at han dog ikke vilde arbeide for ingenting, og han gik til sin husband og sa: »Nu har jeg ærlig og vel tjent Dem i lang tid, og derfor kan jeg heller ikke tro andet end at De nu vil gi mig det som tilkommer mig.« Men bonden var en gnier, og han visste, at gutten var en enfoldig stakkar, og saa tok han tre kobberpenger og gav ham dem, en for hvert aar; det var den betaling han fik. Gutten trodde nu, han hadde mange penge og tænkte: det er ikke værd at trælle og arbeide længer, nu kan du leve godt og lystig i verden. Saa stak han sine kobberpenger i lommen og drog muntert avsted over berg og dal.

Da han syngende og hoppende gik over en mark, kom der en liten mand hen til ham som spurte ham, hvad han var saa glad over. »Aa, hvad skulde jeg være bedrøvet over, jeg er frisk som en fisk og penge har jeg nok av, jeg har intet at sørge for; tre aars løn som jeg har tjent hos min herre, har jeg spart sammen og har det altsammen i min lomme.« »Hvormange penge har du da,« sa den lille mand. »Tre femører« sa gutten. »Giv mig dine tre femører, jeg er en fattig mand.« Gutten var godhjertet, forbarmet sig og gav ham dem. Saa sa manden, »fordi du har et godt hjerte, skal du faa tre ønsker; et for hver femøre, saa kan du faa alt hvad du ønsker dig.« Det syntes gutten godt om, for han tænkte: Varer er bedre end penge, og sa: »Først ønsker jeg

mig en fuglerifle, som træffer alt det jeg sigter paa, og for det andet en fiolin som er slik, at naar jeg spiller paa den, saa maa alting som hører det, danse; for det tredje saa ønsker jeg, at folk aldrig skal kunne si nei til det jeg ber dem om.« Manden sa: »alt dette kan du faa« og han gav ham fiolinen og fugleriflen og saa gik han sin vei.

Men hadde gutten før været glad, saa blev han nu ti ganger gladere, og han hadde ikke gaat længe, før han møtte en gammel jøde. Der stod et træ, og oppe i den høieste top sat en liten lerke og sang. »Ei ei, hvor slikt et litet dyr kan stemme op; hadde jeg den, vilde jeg gi mange penger for den.« »Ikke andet end det, den skal snart ned,« sa gutten, la an og skjøt lerken paa en prik, saa den faldt ned av træet. Jøden krøp ind i busken, og da han var kommet midt ind i den, trak gutten fiolinen frem og gav sig til at spille op, jøden til at danse og hadde ingen ro, men sprang stedse høiere og høiere og tornene sønderrev hans klær, saa fillerne fløi, og de rev og saaret ham, saa blodet randt. »For Guds skyld!« skrek jøden, »for Guds skyld! gode herre, hold op at spille, hvad ondt har jeg gjort?« Du har snytt folk nok, tænkte gutten ved sig selv, dig sker ingen uret, og spilte atter op en hopsa. Da begyndte jøden at be og velsigne, og lovte at gi ham penger, hvis han vilde holde op, men gutten syntes længe, at det ikke var nok, og spilte videre, indtil jøden lovte ham 100 guldpenger, som han hadde i sin pung, og som han nylig hadde snytt en kristen for. Da gutten saa alle pengene, sa han: »ja, saa skal jeg holde op,«

tok pungen og stak fiolinen i en sæk, og gik rolig og fornøjet videre.

Jøden rev sig næsten alle klærne av kroppen før han kom ut av tornebusken, og saa ussel og elendig som han var, tænkte han bare paa, hvorledes han skulde hævne sig og ønsket alt ondt over gutten. Endelig løp han til dommeren og klaget over, at en kjeltring hadde plyndret ham, tat hans penger og prylet ham, saa det var grulig, og den som hadde gjort det, bar en rifle paa ryggen og en violin om halsen. Da sendte dommeren folk ut som skulde fakke knegten, hvis de fik øie paa ham; han blev snart grepst og stillet for retten; da klaget jøden og sa, at det var ham, som hadde røvet pengene fra ham; gutten sa: »Nei, du har git mig dem, fordi jeg har spillet for dig; »men dommeren gjorde kort proces og dømte gutten til at hænges i en galge. Da han alt stod paa stigen med strikken om halsen, sa han: »Hr. dommer, tilstaa mig min sidste bøn!« — »Hvis du ikke ber om dit liv, skal den være dig tilstaat,« sa dommeren. »Nei, det gjør jeg ikke, la mig bare for sidste gang faa lov at spille paa min violin.« Da skrek jøden: »Gud bevare os! la ham ikke faa lov! la ham ikke faa lov!« men dommeren sa: »Jeg har nu engang lovt ham det og derved skal det bli;« de turde heller ikke negte ham det, fordi han hadde den gave, at ingen turde si nei til det han bad om. Da skrek jøden: »Bind mig da for Guds skyld fast.« Men gutten tok fiolinen og gjorde et strøk; da begyndte alt at rugge paa sig, baade dommer og skriver og karl, og jøden kunde ingen binde, og han gjorde nok et strøk, da slap karlen ham løs og danset selv, og da han nu

begyndte at spille ordentlig op, danset alle sammen, retten og jøden i spidsen og alle folkene paa torvet, som vilde se paa. I begyndelsen gik det lystig, men da der ingen ende blev paa dansen, bad de ham holde op, men han holdt ikke op, før dommeren baade lovte ham livet og de hundrede guldpenger. Da ropte han til jøden: »Tilstaa nu, hvor du har pengene fra, din kjeltring, ellers holder jeg aldrig i mine dage op at spille.« »Jeg har stjalet dem, jeg har stjalet dem, og du har ærlig fortjent dem,« skrek jøden, saa alle hørte paa det. Da stak gutten fiolinen i sækken, og jøden blev hængt i galgen i hans sted.

---

5. Den utlærte jæger.

En gut hadde udstaat sin lære hos en laasesmed; han sa til sin far, at han vilde gaa ut i verden og prøve lykken. »Ja,« sa faren, »det er godt og vel,« og gav ham nogen penger til reisen. Han vandret da omkring; men saa var det engang, at haandverket slog ham feil, og han hadde heller ikke mere lyst til det, men han syntes det skulde være morsomt at bli jæger. Da møtte han paa veien en jæger med grøn trøie som spurte, hvor han kom fra, og hvor han vilde hen. Gutten sa, han var smedsvend, men han hadde ikke mere lyst til haandverket, han vilde gjerne bli jæger, hvis han vilde lære ham det. — »Aa ja, hvis du vil gaa med mig « Saa gik gutten med og var i lære hos ham i nogen aar og lærte at

gaa paa jagt. Nu vilde han igjen prøve lykken, og jægeren gav ham ikke andet til løn end en vindbøsse, men den var slik, at den traf alt, hvad den sigtet paa. Saa gik han da igjen ut i verden, og saa kom han til en stor skog, som han ikke kunde naa enden paa den dag; da det blev kveld, satte han sig i et træ, forat vilde dyr ikke skulde sønderrive ham. Ved midnatstid syntes han, der skinte et lys langt borte; dette saa han efter og la merke til, hvor det var henne. Saa tok han sin hat av og kastet den paa den kant som lyset kom fra, forat han ikke skulde ta feil av veien, naar han var kommet ned. Nu klætret han ned, gik like hen til hatten, satte den igjen paa hodet og gik like frem. Jo længere han gik, desto større blev lyset, og da han kom derhen, saa han, at det var et stort baal og der sat tre kjæmper omkring det; de hadde en okse paa spiddet, som de stekte. Saa sa den ene: »Jeg maa kjende, om kjøttet snart er stekt,« og rev et stykke av og vilde putte det i munden, men i det samme skjø jægeren det ut av haanden paa ham. »Nu da«, sa kjæmpen, »der blaaste vinden stykket ut av haanden paa mig!« og saa tok han det andet. Men da han vilde bite i det, skjøt jægeren det igjen bort; da gav kjæmpen den som sat ved siden av ham, en paa øret og skrek: »Hvad for noget, napper du stykket fra mig?« »Jeg har ikke nappet noget fra dig,« sa den anden, »det maa være en skarpskytter, som har skutt det bort.« Kjæmpen tok sig et tredje stykke, men han kunde ikke holde det fast, for jægeren skjøt det ut av haanden paa ham. Da sa kjæmperne: »Det maa være en god skytter, som kan skyte mat-

biten bort fra munden paa en, en slik en kunde være nyttig for os,« og saa ropte de: »Hei, kom hit, du skarpskytter, sæt dig ved varmen og spis dig maet, vi skal ikke gjøre dig noget, men hvis du ikke kommer og vi maa ta dig med magt, saa er det forbi med dig.« Da kom gutten frem og sa, at han var en jæger, som hadde udstaat sin lære, og det som han sigtet paa med sin rifle, det var han ogsaa god for at træffe paa en prik. Da sa de, at hvis han vilde gaa med dem, saa skulde han ha det godt, og de fortalte ham, at ved enden av skogen var der et stort vand, og bak det stod der et taarn, og i taarnet sat der en deilig kongedatter, og hende vilde de gjerne røve. »Ja,« sa han, »hende skal jeg snart faa fat paa.« Saa sa de igjen: »Men det er ikke saa let endda, for der ligger en liten hund, som straks begynder at gjø, naar nogen nærmer sig, og saa vækker den alle folkene paa kongsgaarden, derfor kan vi ikke komme ind; er du nu god nok for at skyte hunden ihjæl?« »Ja,« sa han, »det er ingen sak for mig.« Saa satte han sig i en baat og rodde over vandet, og da han nærmet sig land, kom hunden løpende og vilde gjø, men da tok han frem sin vindbøsse og skjøt den paa pletten. Da kjæmperne saa det, blev de glade og trodde, at nu var de da sikre paa kongedatteren, men han sa til dem, at de skulde bli, hvor de var, til han kaldte paa dem. Derpaa gik han ind i slottet, og alting var stille og rolig og alle sov; da han kom ind i det første kammer, hang der en sabel, som var av pure sølv med en guldstjerne og kongens navn paa, og saa stod der et bord, og paa bordet laa der et forseglet brev, og i brevet

stod, at den som hadde sabelen, kunde dræpe alt som han møtte. Da tok han sabelen fra væggen, hang den ved siden og gik videre, og saa kom han i det andet kammer, hvor kongedatteren laa ogsov, og hun var saa smuk, at han stod stille og betragtet hende og turde ikke engang trække pusten. Da han nu saa sig om i værelset, saa fandt han under sengen et par tøfler; paa den høire stod hendes fars navn, og paa den venstre stod hendes navn, og alting med guldbokstaver. Da tok jægeren en saks og klippet den høire snip av hendes halstørklæ og puttet den i sin ransel, og saa tok han ogsaa den høire tøffel med kongens navn og puttet den i ranselen. Jomfruen laa endnu bestandig ogsov, og hun var ganske indsydd i sin serk; saa klippet han ogsaa et stykke av serken og stak det i ranselen, og alt det gjorde han uten at røre ved hende. Saa gik han igjen ut og lot hende sove, og da han kom til porten, stod kjæmperne endnu utenfor og ventet paa ham, og tænkte at han skulde bringe dem kongedatteren; han ropte til dem at de skulde komme ind, for jomfruen var alt i hans vold, men døren kunde han ikke lukke op, der var et hul som de maatte krype igjennem. Nu kom den første, da viklet jægeren kjæmpens haar om sin haand, trak hodet ind og hug det av ham med sabelen i et hugg, og saa trak han ham helt ind; nu ropte han paa den anden og hug hodet av ham ogsaa; det samme gjorde han med den tredje, og nu var han glad over, at han hadde frelst den deilige jomfru fra kjæmperne; saa skar han tungerne av dem og stak dem i ranselen. Da tænkte han, nu vil jeg gaa hjem til min far og vise ham, hvad jeg alt har

gjort, og saa vil jeg igjen dra ut i verden, og jeg vil nok finde den lykke som Gud vil forunde mig.

Men da kongen vaagnet, saa han at de tre kjæmper laa døde; saa gik han ind i sin datters sovekammer, vækket hende og spurte, hvem der hadde dræpt kjæmperne. Da sa hun: »Kjære far, jeg vet ikke, for jeg har sovet.« Da hun nu stod op og vilde stikke benene i tøflene, saa var den høire borte, og da hun betragtet sit halstørklæ, var det klippet itu og den høire snip manglet, og da hun saa paa sin serk, saa var der et stykke borte. Da lot kongen alle hoffolkene samle sig, soldater og alle dem som var der, og spurte, hvem der hadde frelst hans datter og dræpt kjæmperne. Nu hadde han en kaptein, som var enøiet og et følt stygt menneske; han sa, at han hadde gjort det. Da sa den gamle konge, at siden han hadde gjort det, saa skulde han ha prinsessen til egte, men prinsessen sa: »Før jeg vil ha ham til mand, vil jeg gaa ut i verden saa langt som mine ben vil bære mig.« Da sa kongen, at hvis hun ikke vilde gifte sig, skulde hun trække de kongelige klær av og ta bondeklær paa og gaa sin vei, og hun skulde gaa til en pottemaker og begynde at handle med potter; da trak hun de kongelige klær av og gik til en pottemaker og tok en hel del potter og fat paa borg, og saa lovte hun, at hun skulde betale det om aftenen, hvis hun fik solgt det. Nu sa kongen, at hun skulde sætte sig i den ene ende av torvet og sælge det, og saa leide han nogen bondevogner til at kjøre over alle potterne, saa de gik i tusen stykker. Da kongedatteren hadde stillet sine potter og fat paa gaten, kom vognen og kjørte over dem, saa der ikke var andet tilbake end skaar;

nu begyndte hun at graate og sa: »Ak, Gud! hvorledes skal jeg nu kunne betale pottemakeren,« men kongen hadde ved dette villet tvinge hende til at gifte sig med kapteinen; men istedetfor at gjøre det, gik hun igjen til pottemakeren og spurte, om han vilde borge hende endnu engang; han sa nei, han maatte først ha betaling for det, hun hadde faat. Da gik hun til sin far og skrek og sa, at hun vilde vandre ut i verden. Han sa, at hun skulde gaa til skogen, der vilde han bygge et hus til hende, hvor hun skulde sitte alle sine levedage og koke for alle og enhver, men ikke ta penger av nogen. Saa lot han da bygge et hus til hende i skogen, og over døren satte han et skilt, og paa det stod skrevet: »Idag for ingenting, imorgen for penger.« Der var hun nu i lang tid, og der gik det rygte i verden, at der var en jomfru, som kokte for ingenting, og det stod over døren paa et skilt. Dette hørte ogsaa jægeren og tænkte: ei, det var noget for dig, for du er dog fattig og har ingen penger; saa tok han med sig sin vindbøsse og sin ransel, og i den laa endnu alt det som han hadde tat med sig fra slottet som tegn, og gik saa ut i skogen og fandt ogsaa huset med skiltet, hvorpaa der stod: »Idag for ingenting, imorgen for penger.« Ved siden hadde han sverdet, som han hadde hugget hodet av de tre kjæmper med, og kom saa ind i huset og fik sig noget at spise. Han blev glad i den deilige pike, og hun var ogsaa virkelig deilig. Hun spurte ham, hvor han kom fra, og hvor han vilde hen; da sa han: »Jeg reiser omkring i verden.« Saa spurte hun, hvor han hadde faat sverdet fra, for paa det stod hendes fars navn. Han spurte, om hun var

kongens datter. »Ja,« sa hun. »Med dette sverd,« sa han, »har jeg hugget hodet av tre kjæmper,« og tok som tegn deres tunger ut av ranselen, og saa viste han hende ogsaa tøffelen og snippen av halstørklaet og stykket af serken. Da blev hun svært glad og sa, at han var den, som hadde frelst hende. Saa gik de sammen til den gamle konge, og hun førte ham ind til ham og sa, at jægeren var den som hadde frelst hende fra kjæmperne. Og da den gamle konge saa alle tegnene, kunde han ikke tvile, og det var ham kjært, og han vilde gi ham hende til kone; og det var jomfruen inderlig glad over. Saa klædde de ham ut som om han var en fremmed herre, og kongen lot gjøre gjestebud. Da de nu sat til bords, sat kapteinen ved den venstre side av kongedatteren, men jægeren ved den høire, og kapteinen trodde, det var en fremmed herre, som var kommet i besøk. Da de nu hadde spist og drukket, sa den gamle konge til kapteinen, at han vilde gjøre ham et spørsmål, som han skulde gjette: »Naar en sa, han hadde dræpt tre kjæmper, og han blev spurts om, hvor kjæmpernes tunger var henne, og han saa efter og der ikke fandtes nogen i hodet paa dem, hvorledes gik det til?« Da sa kapteinen: »De har vel ikke hat nogen.« — »Jasaa,« sa kongen, »hvert dyr har en tunge,« og saa spurte han videre, hvad der burde gjøres ved en slik. Dertil svarte kapteinen: »Han bør hugges istykker.« Da sa kongen, at han hadde avsagt sin egen dom, og kapteinen blev sat i fængsel og hugget i fire stykker, men kongedatteren blev gift med jaegeren, og han tok sin far og mor til sig, og de levde i fryd og glæde hos sin søn, og efter den gamle konges død arvet han riket.

6. Om den kloke lille skrädder.

Der var engang en prinsesse som var forfærdelig stolt; naar der kom en frier til hende, saa gav hun ham noget at gjette paa, og naar han ikke kunde gjette det, saa blev han sendt bort med spot og skam. Hun lot ogsaa bekjendtgjøre, at den som gjettet det hun spurte om, skulde faa hende til egte, og der kunde komme hvem som vilde. Nu var der etsteds tre skräddere sammen, og de to ældste mente, at de hadde gjort saa mangt et net sting og hadde truffet det rette, derfor kunde det ikke slaa feil, de traf det nok her ogsaa; men den tredje var en liten dum tingest, som ikke engang forstod sit haandverk. Derfor sa de to til ham: »Bliv du kun hjemme, for du rækker ikke langt med din lille forstand;« men den lille skrädder lot sig ikke overtale, og han sa, at nu hadde han engang sat sig det i hodet, og han skulde nok hjælpe sig, og saa gik han avsted som om hele verden var hans.

De meldte sig nu alle tre hos prinsessen og sa, at hun skulde komme frem med sine gaader og spørsmaal, for nu var de rette folk kommet; de hadde en forstand saa fin, at man kunde træ den gjennem et naaleøie. Da sa prinsessen: »Jeg har to slags haar paa hodet, hvorledes er det farvet?« »Ikke andet,« sa den første, »det er hvitt og sort som salt og karve.« Prinsessen sa: »Du har gjettet galt, nu kan den anden svare.« Da sa den anden: »Er det ikke sort og hvitt, saa er det brunt og rødt som min fars søndagskjole.« »Galt gjettet,« sa prinsessen; »nu kan den tredje svare, jeg synes, han ser ut til at vite

det.« Da traadte den lille skrädder frem og sa: »Prinsessen har et solvhaar og et guldhaar paa hodet, og det er de to farver.« Da prinsessen hørte det, blev hun blek og var nærvæd at daane av skräck; for skrädderlil hadde truffet det, og hun hadde sikkert trodd, at ikke noget menneske i den hele verden kunde gjette det. Da hun kom til sig selv igjen, sa hun: »Dermed har du endnu ikke vundet mig, du maa endnu gjøre en ting; nede i stalden ligger der en bjørn, den skal du sove med i nat; er du da endnu i live, skal du faa mig til kone.« Hun tænkte nu, at hun skulde bli skrädderen kvit; for bjørnen hadde tat livet av alle de mennesker den hadde faat fat paa. Skrädderlil sa fornøiet: »Ja, det skal jeg nok gjøre.«

Da det nu blev kveld, blev skrädderlil ført ned til bjørnen, og bjørnen vilde ogsaa straks ha fat paa ham og gi ham en velkomsthilsen med sine labber. »Vent litt,« sa skrädderlil, »jeg skal snart gjøre dig rolig;« da greb han i lommen efter en haandfuld valnøtter, som om han ikke brøt sig om nogen ting, bet dem itu, og spiste kjernene; da bjørnen saa dette, fik den ogsaa lyst paa nøtter. Skrädderen tok i lommen og rakte den en haandfuld, men det var ikke nøtter men runde stener. Bjørnen stak dem i kjæften, men han kunde ikke bite dem itu, hvormeget han end bet og strævet. »Ei,« tænkte den, »du er dog en stor klodrian, naar du ikke engang kan bite en nøt itu,« og saa sa den til skrädderen: »Aa, min ven, bit de nøtter itu for mig.« »Der ser du hvad du er for en kar,« sa skrädderlil; »du har saa stor en kjæft og kan allikevel ikke bite itu de smaa

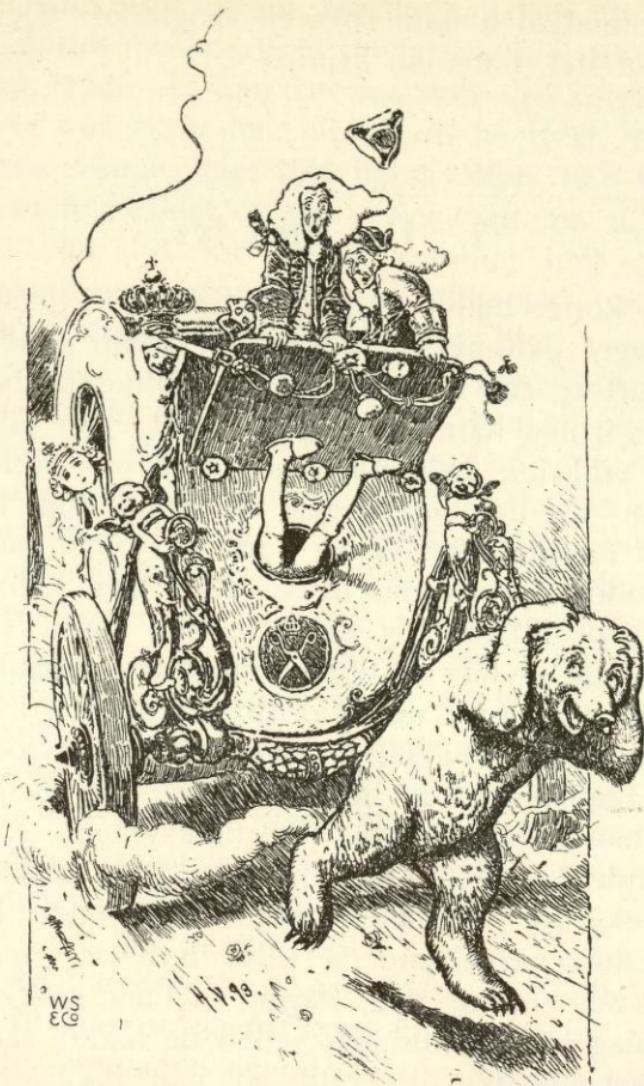
nøtter.« Da tok han stenen og puttet istedetfor den i en hast en nøt i munden, og knæk! var den itu. »Jeg maa endnu engang prøve det, sa bjørnen, »naar jeg ser paa det, synes jeg, det er ingen sak.« Da gav skrædderen den atter stenene, og bjørnen bet og arbeidet av alle livsens kræfter; Gud give han hadde bitt dem itu! Da det var forbi, tog skrædderen frem en fiolin under frakken og spilte et litet stykke. Da

WS
E&C

bjørnen hørte det, kunde den ikke bare sig, men begyndte at danse, og da den hadde danset en stund, syntes den at det var saa morsomt at den sa til skrædderen: »Sig mig, er det vanskelig at lære at

spille?« »Aa nei, her kan du se, med den venstre fingrer jeg paa strengene, og med den høire fingrer jeg paa strengene, det gaar lystig, hop sa sa, si falle-rallala!« »Vil du lære mig det?« sa bjørnen; »at spille slik, det vilde jeg gjerne kunne, for saa kunde jeg danse, naar jeg fik lyst.« — »Hjertelig gjerne,« sa skrædderen, »naar du har lyst til at lære det; men la mig se paa dine labber, dine negler er skrækkelig lange, jeg maa først skjære litt av dem.« Da hentet han en skuestikke, og bjørnen la sine labber i den, men skrædderlil sa: »Bi nu litt, til jeg kommer igjen med saksen;« og saa lot han bjørnen brumme saa meget den vilde, la sig i en krok paa en bundt straa ogsov ind. Da prinsessen om kvelden hørte bjørnen brumme saa følt, trodde hun, at den nu gottet sig rigtig, og at det var forbi med skrædderen. Om morgenens stod hun meget fornøiet op; men da hun ser ned til stalden, staar skrædderlil nok saa lystig i døren og saa frisk som en fisk i vandet. Da kunde hun ikke si et ord mere derimot, fordi hun offentlig hadde lovt det, og kongen lot spænde for en vogn; i den maatte hun kjøre til kirken med skrædderen for at gifte sig med ham. Da de nu var kommet ind i vognen, gik begge de andre skræddere, som var falske i sit hjerte, og ikke undte ham hans lykke, ind i stalden og skrudde bjørnen løs; den blev nu rasende og rendte bak efter vognen. Da prinsessen hørte den brøle, blev hun ræd og sa: »Ak bjørnen er efter os og vil hente dig.« Skrædderen visste straks raad; han stillet sig paa hodet, strakte benene ut av vognvinduet og ropte: »Ser du skuestikken;

hvis du ikke gaar din vei, saa skruer jeg dig fast igjen.« Da bjørnen saa det, snudde den om og løp sin vei, men skrädderlil kjørte nok saa rolig til kirken, og prinsessen blev vidd til ham, og hun levde

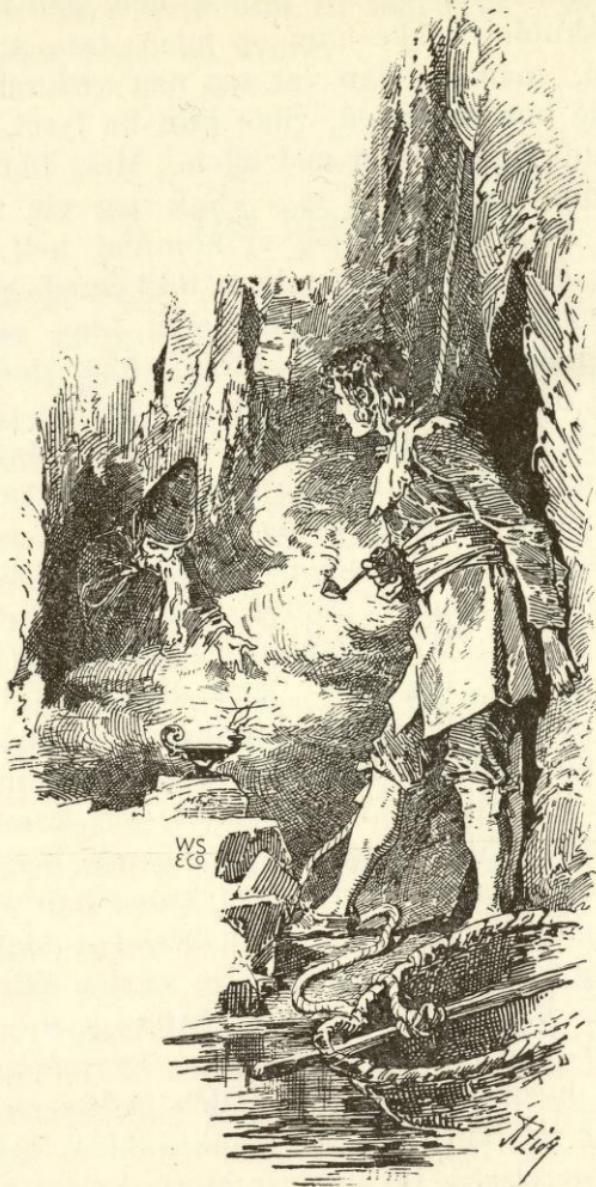
saa fornøiet med ham som en skoglerke. Den som ikke tror det, børter en krone.

---

7. Det blaa lys.

En konge hadde engang en soldat til tjener; han var meget gammel og skrøpelig; derfor sendte han ham bort og gav ham ingenting. Soldaten visste nu ikke, hvormed han skulde friste livet, han gik sorgmodig omkring hele dagen og kom om kvelden til en skog. Da han hadde gaat en stund, saa han et lys; det nærmest han sig og kom til et litet hus, og i dette bodde en gammel heks. Han bad hende om nattelogi og litt mat og drikke, men dertil sa hun nei; endelig sa hun: »Jeg faar dog vise barmhjertighet imot dig, men da skal du imorgen grave min hele have om.« Soldaten lovte det og fik nattelogi. Næste dag spadet han heksens have, og med dette hadde han nok at bestille like til kvelden. Nu vilde hun sende ham bort, men han sa: »Jeg er saa træt, la mig dog bli her natten over.« Hun vilde i førstningen ikke, men endelig tillot hun det, men saa skulde han næste dag hugge et læs kjøkkenved. Næste dag hugget soldaten veden og hadde saa fuldt op av arbeide like til kveld, at han ikke orket at komme avsted; han bad da om nattetogi ogsaa den tredje nat, og derfor skulde han den dagen derpaa hente det blaa lys op av brønden. Heksen førte ham da til en brønd, og bandt ham fast ved et langt taug og firte ham ned; og da han var der nede, fandt

han det blaa lys, og nu gjorde han tegn til hende, at hun skulde trække ham op igjen; hun trak ham ogsaa op, men da han var saa nær ved randen, at de kunde naa hinanden, vilde hun ha lyset, for saa vilde hun slippe ham ned igjen. Men han merket hendes onde hensigt og sa: »Nei, jeg gir ikke slip paa det blaa lys før jeg er kommet helt op. Da blev heksen sint og puttet ham tillikemed lyset ned i brønden og gik sin vei. Soldaten blev sørgmodig dernede i den sorte, fugtige brønd, hvor døden ventet ham; da fik han tilfældigvis fat paa en pipe, den var endnu halv fuld av tobak, og han tænkte: for sidste gang skal du nu røke den ut. Han tændte nu paa den med det blaa lys og begyndte at røke; da tobaksrøken fyldte brønden, kom der en liten sort mand frem og spurte: »Herre, hvad befaler du mig?« Soldaten svarte: »Hvad kan jeg befale dig?« Den lille mand sa: »Jeg maa tjene dig i alt.« — »Saa hjælp mig endelig ut av brønden.« — Da tok den sorte mand ham ved haanden og bragte ham op, og det blaa lys tok de med. Da de var kommet op, sa soldaten: »Slaa mig nu den gamle heks ihjel.« Da manden hadde gjort det, viste han soldaten heksens guld og skatter, dem læsset soldaten paa nakken og tok dem med sig. Da sa den lille mand: »Naar du har bruk for mig, behøver du bare at tænde din pipe med det blaa lys.« Derpaa gik soldaten til byen og tok ind i den bedste gjestgivergaard; der lot han sig gjøre smukke klær og indrette prægtige værelser. Da det var gjort, kaldte han paa den lille mand og sa: »Kongen har sendt mig fra sig og latt mig sulte, fordi jeg ikke dudde mere,

bring mig nu kongedatteren hit i kveld, saa skal hun
opvarte mig som en anden pike og gjøre, hvad jeg

befaler hende.« Manden sa: »Det er en farlig sak.« Da gik han hen og tok kongedatteren sovende ut av sengen og bragte hende til soldaten, og ham maatte hun nu adlyde og hun maatte gjøre, hvad han vilde; om morgenen før hanegal bragte den lille mand hende tilbake igjen. Da hun var staat op, fortalte hun det til sin far og sa: »Jeg har hat en forunderlig drøm i nat, det forekom mig, som om jeg blev bortført og var tjenestepike hos en soldat, som jeg maatte opvarte.« Da sa kongen: »Put lommen fuld av erter og gjør et hul i den (drømmen kunde være sand) saa falder de ut, og vi kan finde sporet paa gaten«. Saaledes gjorde hun ogsaa, den lille mand hadde hørt, hvad kongen hadde raadet hende til. Da det nu blev kveld og soldaten sa, han igjen skulde hente ham kongedatteren, da strødde han iforveien hele byen fuld av erter, saa de faa som faldt ut av prinsessens lomme, ikke kunde gjøre noget spor, og næste morgen hadde folk nok med at samle erter hele dagen igjennem. Kongedatteren fortalte igjen sin far, hvad der var hændt hende; da sa han: »Behold den ene sko paa dig og skjul den paa det sted, hvor du er.« Den lille mand hørte ogsaa dette, og da soldaten igjen vilde ha kongedatteren til sig, sa han: »Nu kan jeg ikke mere hjælpe dig, du blir ulykkelig, hvis hun kommer hit,« men soldaten vilde ha sin vilje frem. »Ja, men saa maa du straks imorgen tidlig pakke dig ut av byen, naar jeg har bragt hende hjem igjen,« sa den lille mand. Kongedatteren beholdt en sko paa sig og skjulte den hos soldaten i sengen; næste morgen, da hun igjen var kommet til sin far, lot han søke overalt i byen efter

skoen, og den blev fundet hos soldaten. Han hadde riktig nok pakket sig ut av byen, men han blev snart indhentet og sat i fængsel. Der sat han nu i baand og lænker, men ved den ilsomme flugt var det bedste han eide, blit tilbake, nemlig det blaa lys og pengene, og han hadde ikke mere hos sig end en krone. Mens han nu sat sørgmodig ved vinduet av sit fængsel, saa han en kamerat gaa forbi, han ropte paa ham og sa: »Hvis du vil hente mig den lille bylt, som jeg har liggende i gjestgivergaarden, saa vil jeg gi dig en krone«. Kameraten gik da hen og hentet det blaa lys og bylten til ham for kronen. Den fangne tændte straks paa sin pipe og lot den lille mand komme. Han sa til soldaten: »Vær ikke ræd, gaa trøstig i retten og la alt ske, men ta det blaa lys med dig.« Saa blev han forhört, og dømt til at hænges. Da han blev ført til galgen, bad han kongen om en naade. »Hvad er det for en?« sa denne. »La mig faa lov at røke en pipe paa veien.« »Du kan gjerne røke tre om du vil,« sa kongen. Da trak han sin pipe frem og tændte paa den med det blaa lys, og den lille mand kom straks frem. »Slaa mig alt det pak ihjel og hug kongen i tre stykker. Den lille mand begyndte at slaa folk ihjel rundt omkring, da maatte kongen be ham om naade, og for at beholde livet gav han soldaten riket og sin datter til egte.

---

8. De tre feltskjærere.

Tre feltskjærere reiste omkring i verden; de hadde staat ut sin lære og kom til et vertshus, hvor de vilde overnatte. Verten spurte dem, hvor de var fra, og hvor de vilde hen. »De drog om i verden paa sin kunst,« sa de. — »Jasaa,« sa verten, »saa vis mig da engang, hvad dere kan for noget.« Den første sa, at han vilde skjære sin haand av og imorgen tidlig sætte den paa igjen, og den skulde bli likesaa god som før; den anden sa, han vilde rive sit hjerte ut og imorgen tidlig etter sætte det ind igjen, den tredje sa, han vilde stikke sine øine ut og imorgen etter sætte dem ind igjen. De hadde en salve, og det, som de strøk den paa, det grodde sammen, og flasken, hvori den var, bar de bestandig paa sig. De skar da haand, hjerte og øine ut, slik som de hadde sagt, la altsammen paa en tallerken og gav verten det; verten gav det til en pike, som skulde sætte det i et skap og giemme det vel; men piken hadde en hemmelig kjæreste, som var soldat. Da nu verten, de tre feltskjærere og alle folk i husetsov, kom soldaten og vilde ha noget at spise. Da lukket piken skapet op og tok noget ut til ham, men i skumringen glemte hun at lukke skapdøren, satte sig hen til bordet og talte med soldaten. Mens han nu sat der nok saa glad og fornøiet og mindst tænkte paa no-gen ulykke, listet katten sig ind, fandt skapet aabent og tok hjertet, haanden og øinene til feltskjærerne og løp sin vei med dem. Da nu soldaten hadde spist og piken vilde sætte fatene bort og lukke skapet, saa hun, at tallerkenen, som verten hadde git hende at

gjemme, var tom. Da sa hun forskrækket til soldaten: »Aa, hvad skal jeg arme pike gjøre, haanden er væk, hjertet er væk og øinene er ogsaa borte; aassen skal det gaa mig imorgen tidlig?« Da sa soldaten: »Vær rolig, jeg skal nok hjælpe dig ut av det, giv mig bare en skarp kniv; der hænger en tyv i galgen, ham skal jeg skjære haanden av; hvilken haand var det?« »Det var den høire.« Da gav piken ham en skarp kniv, og han gik hen og skar den høire haand av synderen og bragte hende den. Saa tok han katten og stak øinene ut paa den, nu manglet bare hjertet. »Har dere ikke slagtet, og er der ikke svinekjøt i kjelderen?« »Jo,« sa piken. »Det er godt,« sa soldaten, gik ned i kjelderen og tok et svinehjerte og gav piken. Hun la altsammen igjen paa tallerkenen, satte den i skapet og gik rolig tilsengs, da soldaten var gaat.

Da feltskjærerne kom op om morgenens, sa de til piken, at hun skulde bringe dem tallerkenen med haanden, hjertet og øinene. Hun hentet den i skapet, og den første satte tyvehaanden paa, bestrøk den med sin salve og straks var den vokset fast. Den anden satte katteøinene ind og den tredje svinehjertet. Verten stod og saa paa, han beundret deres kunst og sa, at han aldrig hadde set maken, og han lovete at han skulde rose og berømme dem for alle mennesker. Saa betalte de sin fortæring og drog videre.

Mens de nu vandret videre, blev den med svinehjertet ikke hos dem, men løp hen og rotet, hvor der var en pyt eller pøl, likesom grisene. De andre vilde holde ham tilbake, men det hjalp ikke,

han rev sig løs og løp dit, hvor der var mest sole; den anden bar sig ogsaa forunderlig ad; han gned sine øine og sa til de andre: »Hvad er det for noget, kamerater, det er ikke mine øine, jeg ser jo ikke rigtig, hold mig, saa jeg ikke falder.« De gik nu møisommelig videre indtil de om kvelden kom til et andet herberge. De gik sammen ind i gjestestuen, hvor der i kroken sat en rik mand ved bordet og talte penger. Feltkjæreren med tyvehaanden lusket omkring ham og strakte et par ganger haanden ut, og da manden vendte sig om, grep han i pengehopen og tok en haandfuld penger. En av de andre saa det og sa: »Hvad gjør du kamerat, skammer du dig ikke for at stjæle!« »Aa« sa han, jeg kan ikke gjøre for det, det trækker mig i haanden, jeg maa gripe til, enten jeg vil eller ikke.« Saa la de sig til at sove, og der hvor de laa, var det saa mørkt at de ikke kunde se en haand for sig. Paa engang vaagnet feltskjæreren med katteinene, vækket de andre og sa: »Se engang omkring brødre, ser dere ikke de hvite mus, som løper omkring her?« De to reiste sig op, men kunde intet se. Da sa han: »Det er ikke rigtig fat med os, vi har ikke faat tilbake det som er vort, vi maa ha fat paa verten, han har bedrat os.« Næste morgen begav de sig paa veien, og sa til verten, at de hadde ikke faat sit rigtig tilbake, den ene hadde faat en tyvehaand, den anden kattein og den tredje svinehjerte. Verten sa, at det maatte være pikens skyld og vilde rope paa hende, men da hun hadde set de tre komme, var hun løpet sin vei igjennem bakporten og kom ikke tilbake. Da sa de tre, at han skulde gi dem mange penger ellers vilde de

brænde huset av. Han gav da alt det han hadde og kunde skaffe tilveie, og de drog avsted med det; der var nok for alle deres levedage, men de hadde allikevel heller villet ha sine egne varer tilbake.

---

9. De tre haandverkssvender.

Tre haandverkssvender var blit enige om, at de bestandig skulde vandre sammen og arbeide i en by; men en gang var der ikke mere noget arbeide at faa, saa de ikke hadde noget at leve av; da sa den ene: »Hvad skal vi ta os til? sammen kan vi ikke bli længer; dette skal være den sidste by, hvor vi er sammen; kan vi ikke finde noget arbeide her, saa vil vi avtale med oldermanden, at vi skriver til ham, hvor vi opholder os, saa den ene kan faa underretning om den anden, og saa vil vi skilles ad;« det syntes ogsaa de andre var det bedste. Mens de endnu talte herom, kom der en rikt klædd mand hen til dem og spurte, hvem de var. »Vi er haandverkssvender, som søger arbeide, og hittildags har vi holdt os sammen, men nu vil vi skilles ad, fordi vi ikke kan finde noget arbeide mere. »Aa, det har ingen nød,« sa manden; »hvis dere vil gjøre det som jeg siger, saa skal der hverken mangle dere penger eller arbeide, ja I skal bli store herrer og kjøre i vogn.« Den ene sa: »Ja, hvis det ikke er til skade for vor sjæl og salighet, saa kan vi nok gjøre det.« »Nei,« svarte manden, »med det har jeg intet at bestille.« Men den anden hadde set hans føtter, og da han

merket, at han hadde en hestefot og en menneskefot, vilde han ikke ha noget med ham at bestille, men djævelen sa: »Vær rolig, det er ikke deres sjæl, jeg lægger an paa, men en andens, som alt halvveis er min. »Da de nu var sikre, saa gik de ind paa det og djævelen sa dem, hvad han forlangte; den første skulde paa ethvert spørsmaal svare: »alle vi tre;« den anden: »for pengер«;« den tredje: »og det var ret!« Det skulde de bestandig si: den ene efter den anden, men forresten skulde de ikke tale et ord, og hvis de overtraadte dette, skulde hvert øre forsvinde, men saa længe som de gjorde det, skulde de bestandig ha lommerne fulde. Til en begyndelse gav han dem ogsaa straks saa mange pengere, som de kunde bære, og bad dem gaa til byen og ta ind i vertshuset. De tok ind der; verten kom dem imøte og spurte: »Vil de ha noget at spise?« Den første svarte: »Alle vi tre.« »Ja,« sa verten, »det mener jeg ogsaa.« Den anden: »For penger.« »Det forstaar sig,« sa verten. Den tredje: »Og det var ret!« »Ja vist er det ret,« sa verten. De fik nu god mat og drikke og blev godt opvartet, men da de hadde spist, maatte de betale, og verten kom til den ene med regningen; han sa: »Alle vi tre;« den anden: »for penger;« den tredje: »og det var ret.« »Ja vist er det ret,« sa verten, »alle tre betaler, og uten pengere kan jeg ikke la nogen faa noget;« men de betalte endda mere end han hadde forlangt. Gjesterne saa det og sa: »De folk maa være gale.« »Ja det er de ogsaa,« sa verten, »for de er ikke rigtig kloke.« De blev nu en tid lang i vertshuset, og sa aldrig andet end: »Alle vi tre, for penger, det var ret.« Men de

saa og visste alt, hvad der foregik i vertshuset. Nu hændte det sig engang, at der kom en stor kjøbmand med mange penger; han sa: »Hr. vert, vær saa god at gjemme mine penger for mig, for ellers kunde de tre gale haandwerkssvender stjæle dem fra mig.« Verten gjorde det, men da han bar vadsekken ind i sin stue, kjendte han at den var tung og fuld av guld og penger; derpaa gav han haandverkerne en seng nedenunder, men kjøbmanden fik et eget værelse ovenpaa. Da det blev midnat og verten tænkte, at de sov allesammen, kom han og hans kone med en øks og slog den rike kjøbmand ihjel, og da de hadde fuldført mordet, la de sig igjen til at sove. Da det nu blev dag, blev der et stort spektakel. Kjøbmanden laa død i sengen og svømte i sit blod; alle gje sterne kom sammen og verten sa: »Det har de tre gale haandwerkere gjort.« Gjesterne bekræftet det og sa: »Det kan ikke ha været nogen anden.« Men verten lot dem kalde og sa til dem: »Har I dræpt kjøbmanden?« »Alle vi tre,« sa den første, »for penger,« sa den anden, »og det var ret!« sa den tredje. »Der kan de nu høre,« sa verten, »de til staar det selv.« Derpaa blev de bragt i fængsel og skulde dømmes. Da de nu saa, at det gik alvorlig til, blev de dog ræd, men om natten kom djævelen til dem og sa: »La mig nu se, at dere holder ut endnu en dag og ikke forspilder deres lykke, saa skal der ikke krummes et haar paa deres hoder.« Næste morgen blev de bragt til retten; da sa dommeren: »Er dere morderne?« — »Alle vi tre.« — »Hvorfor har dere slaat kjøbmanden ihjel?« — »For penger.« — »I kjeltringer,« sa dommeren, »er

dere ikke ræd for synden?« — »Og det var ret.« — »De har bekjendt og er dertil gjenstridige,« sa dommeren, »la dem straks dø.« De blev ført ut, og verten maatte træ ind i kredsen med dem. Da de nu allerede var kommet paa stillaset, og skarprettren stod med blottet sverd, saa kom der med engang en vogn med fire blodrøde hester for, og den kjørte saa ilden sprutet av stenene, og ut av vinduet vinket det med et hvitt lommetørklæ. Da sa skarprettren: »Der kommer naade,« og ut av vognen blev der ogsaa ropt: »Naade, naade!« Da kom djævelen ut, præktig klædd som en fornem herre og sa: »Dere tre er uskyldige, nu kan dere tale, si, hvad dere har set og hørt.« Da sa den ældste: »Vi har ikke dræpt kjøbmanden, men der inde i ringen staar morden,« og han pekte paa verten, »og hvis dere gaar ned i hans kjelder, saa kan dere finde endda mange flere, som han har tat livet av.« Da sendte dommeren sine hjælpere dit, og de fandt det slik som haandverkerne hadde sagt, og da disse hadde fortalt dommeren det, lot han hodet hugge av verten. Da sa djævelen til de tre: »Nu har jeg den sjæl, jeg vilde ha, men dere er fri og har penger nok for hele livet.

---

10. Kongesønnen, som ikke var ræd for noget.

Der var engang en kongesøn, som ikke syntes om at være hjemme i sin fars hus, og da han ikke var ræd for noget, saa tænkte han: »Jeg vil dra ut i

den vide verden, saa blir tiden mig ikke lang, og jeg faar forunderlige ting at se.« Saa tok han da avsked fra sine forældre og drog avsted og gik bestandig videre fra morgen til kveld, og han var likeglad, hvor han gik hen. Nu hændte det sig, at han kom til en kjæmpes hus, og da han var træt, satte han sig ved døren for at hvile ut. Mens han nu lot sine øine løpe omkring, saa han kjæmpens leketøi ligge paa gaarden; det var et par store kuler og vældige kegler dertil. Saa fik kongesønnen lyst til at slaa kegler, stillet dem op og kastet med kulene efter dem, og naar de faldt omkuld skrek og hujet han og var lystig tilmote. Kjæm-

pen hørte spektaklet, stak sit uhyre hode ut og saa et menneske som ikke var større end alle andre, spille med sine kegler. Da ropte han: »Kryp, spiller du med mine kegler? hvem har git dig styrke dertil?« Kongesønnen saa kjæmpen og sa: »Aa, du klodrian, du tror vel, at du alene har styrke i dine armer, men jeg kan alt det jeg har lyst til.« Kjæmpen kom ned, for-

undret sig og saa paa kongesønnen og sa: »Menneskebarn, hvis det er slik fat med dig, saa gaa hen og hent mig et eple av livets træ.« »Hvad vil du med det?« sa kongesønnen. »Jeg vil ikke ha eplet,« sa kjæmpen, »men min brud er lysten efter det, jeg har alt været ute, men jeg kan ikke engang finde træet.« »Naar jeg først gir mig paa veien,« sa kongesønnen, »skal jeg nok finde træet, og det skulde vel gaa underlig til, om jeg ikke fik fat paa eplet.« Kjæmpen sa: »Det er ikke saa let som du tror, haven som træet staar i, er omgit med et jerngitter, og ved gitteret ligger vilde dyr, det ene ved siden av det andet, som holder vakt og ikke slipper noget menneske ind.« »Mig slipper de nok ind,« sa kongesønnen. »Ja selv om du er kommet ind i haven, og ser eplet hænge paa træet, saa er det endda ikke dit; der hænger en ring foran det, gjennem den maa du stikke haanden, naar du vil faa fat paa eplet og plukke det av, og det er endnu ikke lykkes nogen.« »Aa, det er forbeholdt mig,« sa kongesønnen, »mig skal det nok lykkes.«

Da tok han avsked med kjæmpen, drog avsted over berg og dal, gjennem mark og skog, indtil han endelig fandt trollhaven. Dydrene laa rundt omkring, men de hvilte sine hoder og sov. De vaagnet heller ikke, da han steg over dem, og han kom lykkelig ind i haven. Da saa han livets træ staa midt derinde, og de røde epler skinte paa grenene. Han klatret høit op ad stammen, og da han vilde gripe efter et eple, saa han en ring hænge foran det, men han kunde uten vanskelighet stikke sin haand igjen nem og plukke eplet av, men ringen blev hængende

fast paa hans arm, og kongesønnen følte paa engang en saadan kraft i den, at han merket, at han nu kunde undertvinge alt; denne kraft skjænket ringen ham. Da han var kommet ned av træet, vilde han ikke klatre over gitteret, men han grep i den store port, rystet den, og den sprang knakende op for ham. Da gik han ut, og løven som hadde ligget toran porten, sprang efter ham, men ikke rasende og vild; for den fulgte ham ydmyg som sin herre, adlød ham og vilde ikke forlate hans spor.

Kongesønnen bragte nu kjæmpen eplet, som han hadde lovet. »Ser du,« sa han, »jeg har hentet det uten vanskelighet. Kjæmpen var glad over at han saa let hadde faat det som han hadde ønsket saa længe, han skyndte sig til sin brud og gav hende eplet. Denne var en smuk og klok jomfru; da hun ikke saa ringen paa hans arm, sa hun: »Jeg tror ikke at du har hentet eplet, førend jeg faar se ringen paa din arm.« — »Aa,« sa kjæmpen, »jeg vil gaa hjem og hente den,« og nu tænkte han at ta den fra det svake menneskebarn, hvis han ikke godvillig vilde gi ham den. Saa gik han tilbake og forlangte ringen av kongesønnen, men han vilde ikke gi ham den. »Hvor eplet er, maa ogsaa ringen være,« sa kjæmpen, »og gir du mig ikke den, saa maa du kjæmpe med mig om den.«

De sloges nu i lang tid med hinanden, men kjæmpen kunde ikke faa bugt med kongesønnen, saa sterk var denne blit ved ringens kraft. Nu uttænkte kjæmpen en list og sa til ham: »Vi er nu blit varme av kampen, la os derfor først bade os og kjøle os av, førend vi begynder paa igjen.« Kongesønnen,

som ikke tænkte paa nogen falskhet, gik med til vandet, trak sine klær av, strøk ogsaa ringen av armen, la den ved siden og gik ut i elven. Straks tok kjæmpen ringen og løp avsted med den; men løven, som var fulgt med sin herre og hadde set tyveriet, satte efter kjæmpen og rev ringen fra ham igjen. Da blev kjæmpen rasende og sprang tilbake til vandet, og da kongesønnen netop holdt paa at trække sine klær paa sig igjen, tok han ham og stak begge øinene ut paa ham. Nu var den stakkars kongesøn blind og stod der og han visste ikke at hjælpe sig; da gik kjæmpen hen til ham igjen og hadde ondt isinde; taus tok han den blinde ved haanden likesom en, der vil lede ham, og førte ham saaledes op paa spidsen av en høi klippe. Der forlot han ham og tænkte: hvis han endnu gjør et par skridt, saa falder han ned og slaar sig ihjel, og jeg kan ta ringen av ham. Men den trofaste løve hadde ikke forlatt sin herre, den holdt ham fast ved klærne og trak ham tilbake igjen. Da kjæmpen kom tilbake og vilde plyndre den døde, fandt han at han var, reddet. »Kan jeg da ikke faa livet av et slikt ussell menneskebarn,« sa han sint til sig selv, tok kongesønnen og førte ham op ad en anden vei til avgrunden, men løven, som merket hans onde hensigt hjalp trofast sin herre ut av faren. Da de var kommet like til randen, og kjæmpen slap kongesønnens haand for at la ham bli alene tilbake, sprang løven av alle kræfter imot ham, saa bæstet styrtet ned og blev knust. Derpaa trak den igjen sin herre tilbake til et træ, som der løp en klar bæk forbi. Kongesønnen satte sig ned der, men løven la sig ved van-

det og skvættet ham dermed, saa godt den kunde, i ansigtet. Et par draaper traf ogsaa heldig øinene og vætet dem, og kongesønnen merket, at han fik sit syn igen; for han fik et skimt av dagen og kunde skjelne flere gjenstande i nærheten, men han visste ikke, hvorav det kom sig. Da saa han en liten fugl, som fløi tæt forbi hans ansigt og støtte mot en træstamme, som om den var blind; men den sæknet sig ned i vandet og badet sig deri; saa fløi den atter op, og strøk let og sikkert hen mellem trærnes grener, saa man let kunde skjonne den hadde faat sit syn igjen. Da faldt det kongesønnen ind, at dette var et vink fra Gud, og han bøide sig ned til vandet og badet sit ansigt deri, og da han reiste sig op igjen, hadde han faat sit syn igjen, og øinene saa klare og rene som de aldrig hadde været før.

Kongesønnen takket Gud for den store naade og drog videre ut i verden med sin løve. Nu hændte det sig, at han kom til et slot, som var forhekset; i porten stod der en jomfru av deilig skabning og med et skjønt ansigt, men hun var ganske sort. Hun talte til ham og sa: »Ak, kunde du frelse mig fra denne troldom, som holder mig her og som har magt over mig?« Da sa kongesønnen: »Hvad skal jeg gjøre for at befri dig?« Jomfruen svarte: »Du maa være i tre nætter paa den store sal i det forheksede slot, men der maa ikke være frygt i dit hjerte. Holder du da ut alt det onde, som blir gjort ved dig, uten at gi en lyd, saa er jeg frelst; livet tør de ikke berøve dig.« Da så kongesønnen: »Med Guds hjælp vil jeg forsøke det; for jeg frygter intet i hele verden.« Han gik da trøstig ind i slottet og satte sig i den

store sal, til natten kom. Det var stille og rolig til midnat, men da begyndte larmen, og der kom smaa-djævler frem gjennem døren og fra alle kroker og hjørner. De lot som de ikke saa ham, satte sig midt i stuen, la paa varmen og begyndte at spille kort. Naar en tapte, sa han: »Det er ikke rigtig her, her er en som ikke hører til os, det er hans skyld at jeg taper.« »Bi du der bak ovnen, jeg skal nok komme til dig,« sa en anden. Denne skriken blev værre og værre, saa det næsten ikke var mulig at høre det uten at bli forfærdet, men kongesønnen var ikke ræd; endelig sprang djævlene op og overfaldt ham, og der var saa mange, at han ikke kunde verge sig imot dem; de trak ham paa jorden, rusket i ham og knep ham og klemte ham og slog og pinte ham, men han taalte det uten frygt, og gav ikke en lyd fra sig. Paa morgentiden forsvandt de, og da var han saa utmattet at han neppe kunde røre et lem; men da dagen brøt frem, kom den sorte jomfru ind til ham. I haanden bar hun en liten` flaske, som var fuld av livets vand, med det vasket hun ham, og straks følte han alle smerter forsvinde og blev rask og munter. Hun sa til ham: »En nat har du nu lykkelig holdt ut, men der er endda to tilbake;« saa gik hun bort igjen, og da hun gik, merket han, at hendes føtter var blit hvite. Næste nat kom djævlene igjen og begyndte at spille, men de kastet sig snart over kongesønnen og slog ham haardt, meget haardere end den foregaaende nat, saa han blev bedækket med saar over hele legemet. Men da han fandt sig rolig i alt, maatte de forlate ham, og da morgenrøden brøt frem, kom jomfruen tilbake og helbredet ham med livets

vand, og da hun gik bort, saa han med glæde, at hun alt var blit halvhvit like til fingerspidsene. Nu hadde han kun bare en nat igjen. »Er du endnu der,« ropte de, »bi kun, saa skal du bli pint og plaget, saa du ikke skal faa pusten. »De stak ham og slog ham hit og dit, og trak ham, og rev i hans armer og ben, som om de vilde rive ham istykker, men han gav ikke nogen lyd av smerte eller angst fra sig og trøstet sig og tænkte: Det gaar vel over og da er jomfruen frelst av deres vold; han kunde ikke engang lukke sine øine op for at se jomfruen, som kom ind og vasket ham med livets vand; men paa engang var han befridd for alle smerter og frisk og styrket, som om han var vaagnet op af søvnen, og da han slog sine øine op, saa han jomfruen staa ved siden av sig, hun var saa snehvit og deilig, at hun skinte som den klare dag. Nu sa hun til ham: »Staa op, sving dit sverd tre ganger over trappen, saa blir du forløst!« Og da han hadde gjort det, da var hele slottet befridd for troldommen. Jomfruen var en rik kongedatter; tjeneren kom nu og sa, at taffelet var dækket i den store sal, og at maten stod paa bordet. De satte sig da tilbords og spiste og drak sammen, og om aftenen holdt de bryllup i stor fryd og glæde.

11. Den gamle i skogen.

En fattig tjenestepike reiste engang med sit herskap igjennem en stor skog, og da de var midt inde i skogen kom der røvere frem og dræpte dem som de fandt; de døde alle undtagen piken, som hadde sprunget ut av vognen og skjult sig bak et træ. Da røverne var borte med sit bytte, kom hun frem og saa det skrækkelige syn av de dræpte; hun begyndte da at graate bitterlig og sa: »Hvad skal jeg stakkars pike nu ta mig til, jeg kan ikke finde frem i skogen, og her er ikke noget hus, saa jeg sikkert kommer til at sulte ihjel.« Hun gik omkring like til kvelden og lette efter en vei, men kunde ikke finde nogen; saa satte hun sig under et stort træ og gav sig Gud i vold, og vilde bli sittende der og vilde ikke gaa bort, hvad der end maatte hænde. Men da hun hadde sittet der en stund, kom der flyvende en hvit due med en liten guldnøkkel i næbbet, la den i hendes haand og sa: »Ser du det store træ der henne, paa det er der en liten laas, som du kan lukke op med denne lille nøkkel, saa finder du mat nok og kommer ikke til at lide nogen sult.« Da gik hun hen til træet og lukket det op, og fandt melk i en liten kop og hvetebro'd til at bryte op i melken, saa hun kunde spise sig mæt. Da hun var mæt, sa hun: »Nu er det paa den tid, da hønsene flyr op til kvelds, jeg er saa træt, gid jeg ogsaa kunde lægge mig i min seng!« Da kom duen flyvende igjen og hadde en anden guldnøkkel i nebbet, og sa: »Luk op det træ der, saa finder du en seng.« Hun lukket det op og fandt en deilig bløt seng, saa bad hun til

Vorherre, at han skulde bevare hende om natten og la sig til at sove. Om morgen kom duen flyvende for tredje gang, bragte hende igjen en liten nøkkel og sa: »Luk op det træ der, saa finder du klær;« og da hun lukket det op, fandt hun klær, som var besat med guld og ædelstener og saa prægtige at ingen kongedatter kunde ha dem prægtigere. Slik levde hun nu i lang tid, og duen kom hver dag og sørget for alt, hvad hun behøvde, og hun levde godt og rolig.

Men engang kom duen og sa: »Vil du gjøre noget for min skyld?« »Hjertelig gjerne,« sa piken. Da sa duen: »Jeg vil føre dig til et litet hus, der skal du gaa ind, og midt i skorstenen sitter en gammel kone, som sier »god dag« til dig; men gi hende for Guds skyld ikke noget svar, hvad hun end sier eller gjør, men gaa forbi hende paa høire haand. Der er en dør, som du lukker op, saa kommer du ind i en stue, hvor der ligger mange, mange ringer av alle slag paa bordet og iblandt dem er der mange med prægtige funkende stener; men dem maa du la ligge og kun søke ut en glat ring, som ogsaa er iblandt dem, og bring den til mig saa hurtig du kan.« Piken gik hen til huset og aapnet det; der sat en gammel kone, som gjorde store øine da hun saa hende og sa: »God dag, mit barn!« Hun svarte ikke, men gik like hen til døren. »Naa, hvorhen?« ropte konen og tok hende i kjolen og vilde holde hende fast; »det er mit hus, ingen faar lov at komme derind, naar jeg ikke gir ham lov.« Men piken tidde bestandig stille, rev sig løs og gik like ind i stuen. Der laa nu paa bordet mange, mange ringer, som glimret og

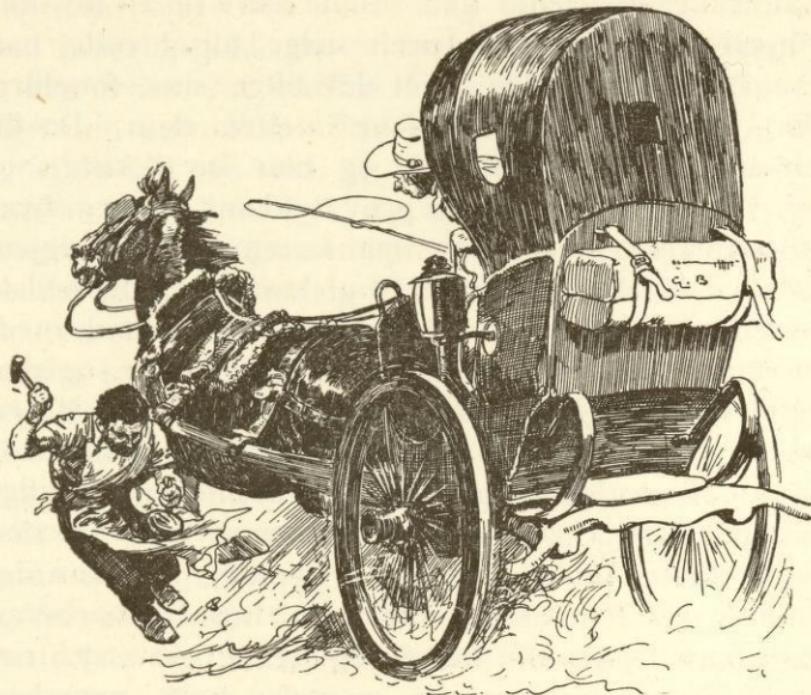
funklet for hendes øine, dem kastet hun omkring og lette efter den glatte, men kunde ikke finde den. Mens hun lette slik, saa hun at den gamle snek sig bort med et fuglebur i haanden, som hun vilde bort med; da gik hun hen og tok buret fra hende, og da hun løftet det op og saa derind, sat en fugl der som hadde den glatte ring om nebbet. Da blev hun inderlig glad, løp ut av huset med den og tænkte at den hvite due skulde komme og hente ringen, men den kom ikke. Saa lænte hun sig op til et træ og vilde bie paa den, og mens hun stod slik, syntes hun at træet blev mykt og bøielig, at det sæknet sine grener ned og at grenene pludselig slynget sig omkring hende og forvandlet sig til to armer. Da hun saa sig om, var træet blit til en deilige mand, som omfavnet hende, kysset hende hjertelig og sa: »Du har frelst mig, den gamle er en heks, som har forvandlet mig til et træ; men hver dag var jeg i et par timer en due, og saa længe som hun havde ringen, kunde jeg ikke faa min menneskelige skikkelse igjen.« Da blev ogsaa hans tjener og hester befridd fra trolddommen og forvandlet fra trær, og de stod ved siden av ham. Saa reiste de tilbake til hans rike, for han var en kongeson. Han giftet sig med piken; og de levde vel og lykkelig sammen.

---

12. De tre brødre.

En mand hadde tre sønner og for resten ingen ting uten et hus, han bodde i. Nu vilde gjerne alle tre ha huset efter hans død, men faren holdt like saa meget av den ene søn som av den anden, og han visste ikke, hvorledes han skulde bære sig ad for ikke at gjøre nogen av dem uret; sælge huset vilde han ikke, fordi han hadde arvet det efter sine forældre, ellers hadde han delt pengene imellem dem. Da fik han endelig et godt indfald og han sa til sine sønner: »Dra ut i verden og prøv lykken og lær hver et haandverk; naar dere saa kommer hjem igjen, skal den av dere faa huset som kan gjøre det bedste mesterstykke.« Dette var sønnerne vel fornøid med; den første vilde bli smed, den anden barber, og den tredje vilde bli fegtemester. Derpaa bestemte de en viss tid, da de skulde møtes hjemme igjen, og saa drog de ut. Nu traf det sig ogsaa slik at alle blev dygtige mestere, som riktig kunde sit haandverk; smeden maatte beslaa kongens hester og tænkte: »Nu kan det da ikke slaa feil, at du maa faa huset;« barberen rakte bare fornemme herrer og mente ogsaa, at huset var hans; fegtemesteren fik mangt et hugg, men han bet tænderne sammen og fandt sig i det, for han tænkte: »Er du ræd for et hugg, faar du aldrig i livet huset.« Da nu den bestemte tid var kommet, samledes de hjemme; men de visste ikke hvorledes de skulde finde en god leilighet til at vise sin kunst, og sat nu sammen og raadslog derom. Mens de sat slik kom der paa en gang en hare løpende over marken. »Ei, ei,« sa barberen, »den kommer til rette

tid,« han tok skaalen og saapen, fik den til at skumme til haren kom i nærheten, og saa saapet han haren ind i fuldt løp og rakte den ogsaa i fuldt løp, saa den fik en liten smuk knebelsbart og han skar den ikke det allermindste og gjorde den for resten ikke skade paa noget haar. »Godt gjort,« sa faren, »hvis

de andre ikke gjør det bedre, saa er huset dit.« Det varte ikke længe, saa kom der en herre kjørende i en vogn i fuldt firsprang. »Nu skal du se far, hvad jeg kan,« sa smeden, sprang efter vognen, rev skoene av den ene hest og la fire nye sko under, mens det gik i fuldt sprang.

»Du er pokker til kar,« sa faren, »og du gjør dine saker likesaa godt som din bror; jeg vet ikke,

hvem jeg skal gi huset til.« Da sa den tredje: Far, la ogsaa mig gjøre en prøve,« og da det begyndte at regne, trak han ut sin kaarde og svang den i krydhugg over hodet, saa der ikke faldt en eneste draape paa ham, og da regnen blev sterkere, og tilsidst saa sterk som om man øste vand ned fra himmelen i spand, svang han kaarden bestandig hurtigere og var saa tør som om han sat i kakkelovnskroken. Da faren saa dette, blev han forbauset og sa: »Du har gjort det bedste mesterstykke, huset er dit.«

Begge de andre brødre var tilfreds dermed, slik som de hadde lovt, og da de holdt saa meget av hverandre, blev de alle tre i huset, drev hver sit haandverk, og da de var saa godt utlært og forstod sine ting, tjente de mange penger. Slik levde de fornøid til sin alderdom, og da den ene blev syk og snart døde, sørget de to andre derover, saa de ogsaa blev syke og snart døde, og fordi de hadde været saa bra og holdt saa meget av hverandre, blev de alle tre lagt i en grav.

---

13. Djævelen og hans oldemor.

I en stor krig gav kongen sine soldater saa liten lønning at de ikke kunde leve derav; da slog tre av dem sig sammen og vilde ut at reise. En av dem sa til de andre: »Men hvis de faar fat paa os, hænger de os op i galgen, hvorledes skal vi undgaa det?« Den anden sa: »Der staar en stor rugaker, den vil vi

krype ind i, saa finder ikke noget menneske os; armeen kommer ikke ind i den.« De krøp da ind og sat i akeren i 2 dager og 2 nætter, men de led saa av sult, at de holdt paa at dø; for ut turde de ikke komme. Da sa de: »hvad hjælper det os nu, at

vi er rømt, naar vi maa ligge her og dø ynkelig i kornet.« Saa kom der en ildsprutende drage flyvende igjennem luften over rugakeren; den saa dem ligge der og spurte: »Hvad gjør dere tre der i kornet?« De svarte: »Vi er tre bortrømte soldater, vi kan ikke leve av vore lønninger længer i armeen, og nu maa vi dø her av sult, fordi armeen ligger rundt omkring,

og vi kan ikke undkomme.« »Vil dere tjene mig i syv aar,« sa dragen, »saa vil jeg bringe dere midt igjennem armeen, saa ingen skal faa fat paa dere?« »Vi har ikke noget andet valg, men faar finde os deri,« svarte de. Da tok dragen dem i sine klør og under sine vinger og førte dem gjennem luften over armeen bort i sikkerhet. Saa slap han dem igjen ned paa jorden; men dragen var ingen anden end djævelen, og han gav dem en liten pisk, som de kunde piske guld frem med saa meget de vilde. »Nu,« sa han, »kan dere bli store herrer og kjøre i vogn, men om syv aar hører dere mig til,« og han holdt en bok frem for dem, som de maatte skrive sig ind i alle tre. »Men først,« sa han, »vil jeg da gi dere et spørsmål at gjette, kan dere klare det, skal dere bli fri og ikke ha noget med mig at bestille.« Da for dragen bort, og de drog paa sin kant med sin pisk, fik penger i overflod og lot sig gjøre prægtige klær og drog omkring i verden. Hvor de var, levde de i fryd og herlighet, kjørte med hester og vogn, spiste og drak og levde vel, og de syv aar var snart forbi. Da det nu lakket mot enden, blev de baade angst og bange og to av dem var meget bedrøvet, men den tredje tok det let og sa: »Brødre, la os ikke være ræd, kanske vi kan gjette spørsmålet.« Mens de sat slik sammen, kom en gammel kone som spurte, hvorfor de var saa bedrøvet. »Aa, hvad kommer det dig ved, du kan saa ikke hjælpe os allikevel,« sa soldaterne. »Hvem vet, la mig bare høre?« Da fortalte de hende, at de i næsten syv aar hadde tjent djævelen, som hadde git dem penger som græs, men de hadde forskrevet sig til ham og var hans eiendom, hvis de

ikke, naar de syv aar var forbi, kunde gjette et spørsmaal. Den gamle sa: »Skal noget kunne hjælpe dere, da maa en av dere gaa ind i skogen, til han kommer til en klippe, som ser ut som et hus.« De to som var sorgmodige, tænkte: det hjælper os ikke allikevel, og de gik ikke til skogen, men den tredje som altid var lystig, drog avsted, og fandt alting slik som konen hadde sagt. Men i huset sat en kone som var saa gammel som mos paa sten; det var djævelens oldemor, og hun spurte ham, hvor han kom fra og hvad han vilde; da fortalte han hende alting, og fordi det var et vakkert ungt menneske, hadde hun barmhjertighet med ham og løftet op en stor sten. »Sit nu ganske stille under den,« sa hun, »naar dragen kommer, skal jeg spørre den ut.« Klokken 12 om natten kom dragen flyvende og vilde ha mat, og oldemoren dækket bordet for ham og satte mat og drikke frem, saa han blev fornøid og de spiste og drak sammen. Saa spurte hun ham, hvorledes dagen var gaat, om han hadde faat mange sjæler og mere saadant, som man kan snakke med djævelen om. »Ja, jeg har nok tre soldater, de er mine,« sa han. »Tre soldater,« sa hun, »det vet jeg vist, de kan nok undgaa dig.« Men djævelen sa haanlig: »Jeg er viss paa dem, jeg gir dem en gaade, som de aldrig kan gjette.« »Hvad er det for en gaade?« spurte hun. »Det skal jeg si dig: I Nordsjøen ligger der en død havkat, den skal de ha til stek, og ribbenet av en hvalfisk skal være deres sølvske, og en gammel hestefot skal de ha til vinglas.« Saa gik djævelen hen og la sig, og hans gamle oldemor løftet stenen op og slap soldaten ut. »Har du nu ogsaa vel lagt merke

til alting?« sa hun. »Ja,« sa han, »nu skal jeg nok klare mig.« Derpaa maatte han gaa en anden vei ut igjennem vinduet for at komme til sine kamerater, saa djævelen ikke merket ham. Da han nu kom til de to andre, fortalte han dem, hvad han hadde hørt og de kunde nu gjette, hvad ellers ingen hadde faldt paa; saa blev de alle glade og lystige tilmote og pisket igjen penger frem. Da de syv aar nu var forbi, kom djævelen med boken, viste dem underskriften og sa: »Nu vil jeg ta dere ned til helvete,

der skal dere spise til middag, men kan dere gjette, hvad det er for en stek, dere faar at spise, saa skal dere være fri og kan beholde pisken paa kjøpet.« Da begyndte den første: »I Nordsjøen ligger en død havkat, den skal vel være vor stek.« Djævelen ærgret sig og hostet og sa »hum, hum,« og spurte den anden: »Hvad skal dere ha til ske?« da svarte han: »Ribbenet av en hvalfisk, det skal være vor sølvskede.« Djævelen gjorde stygge grimaser, knurret og hostet tre ganger »hum, hum, hum« og spurte den tredje: »Hvad skal være deres vinglas?« »En gammel hestefot, den skal være vort vinglas.« Da fløi djævelen

sin vei og hadde ikke mere nogen magt over dem, men de tre beholdt pisken og pisket penger frem, saamange som de vilde og levde glade og lykkelige til sin salige død.

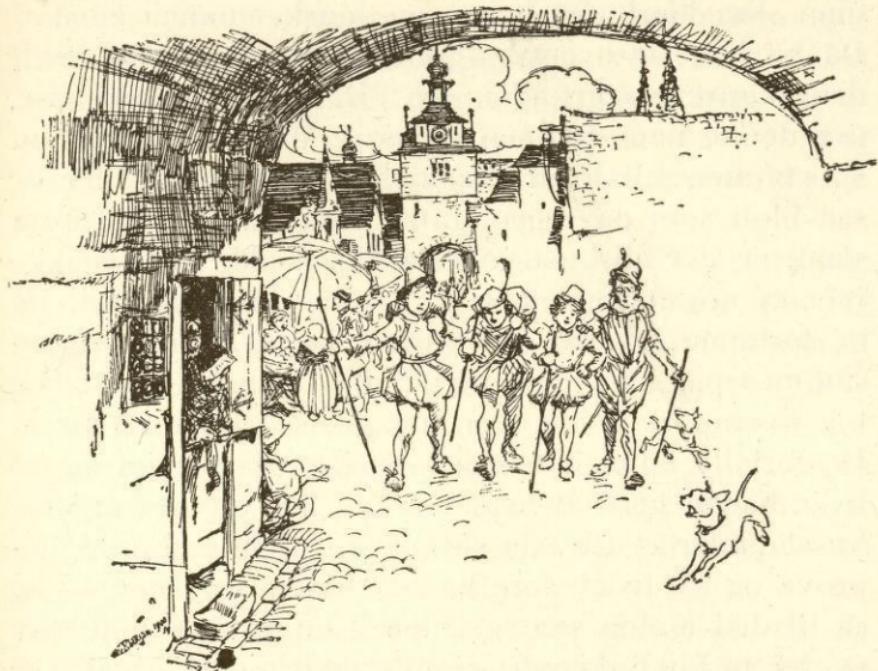
---

14. De fire kunststrike brødre.

En fattig mand hadde fire sønner; han sa til dem da han saa dem vokse til: »Kjære barn, dere maa ut i verden, for jeg har intet at gi dere, derfor faar dere ut til fremmede og lære et haandverk, og se til at slaa dere igjennem. Da grep de fire brødre vandringsstaven, tok avsked med sin far og drog ut i verden. Da de var gaat et stykke, kom de til en korsvei, som førte til fire forskjellige kanter. Da sa den ældste: »Her maa vi skilles, men om fire aar fra idag vil vi igjen træffes paa dette sted, og imens forsøke vor lykke.«

Saa gik de hver sin vei og den ældste møtte en mand, som spurte ham, hvor han vilde hen og hvad han vilde ta sig til. »Jeg vil lære et haandverk,« svarte han. Da sa manden: »Gaa med mig og bli en tyv.« »Nei,« svarte han, »det er ikke noget ærlig haandverk, og enden paa visen blir, at synderen blir hængt op som en knebel i en klokke.« »Aa,« sa manden, »for galgen behøver du ikke at være ræd; jeg vil bare lære dig at ta det, som ellers intet menneske kan faa.« Da lot han sig overtale og lærte hos manden som tyv, og blev saa flink, at intet var sikkert for ham, naar han vilde ha det. Den anden

bror møtte ogsaa en mand, som spurte ham om, hvad han vilde lære i verden. »Jeg vet det ikke endda,« svarte han. »Saa gaa med mig og bli en stjernekiker, der gis intet bedre end det, for intet blir skjult for en.« Dette syntes han godt om, og han blev en dygtig stjernekiker, og da han hadde

utlært og vilde gaa videre, gav mesteren ham et glas og sa til ham: »Med dette kan du se, hvad der foregaard paa jorden og i himlen, og intet kan bli skjult for dig.« Den tredje bror møtte en jæger, som tok ham i lære hos sig, og lærte ham saa godt op i alt, hvad der hørte til jagten, at han blev en utlært jæger. Da han skulde reise, gav mesteren ham en bøsse og sa: »Med den feiler du aldrig, og hvad du tar paa

kornet, det træffer du ogsaa.« Den yngste bror møtte likeledes en mand, som talte til ham og spurte, hvad han hadde i sinde. »Har du ikke lyst til at bli skrædder,« sa han. »Aa, nei,« sa gutten »at sitte krumbøid slik fra morgen til kveld og feie omkring med naalen og pressejernet, det har jeg just ingen lyst til.« »Aa, for snak,« sa manden »hos mig lærer man skrædderkunsten paa en ganske anden maate.« Da lot han sig overtale, gik med ham og lærte mandens kunst fra grunden av. Da han skulde reise, gav denne ham en naal og sa: »Med denne kan du sy sammen alt hvad du træffer paa, enten det er saa bløtt som en eggeplomme eller saa haardt som staal, og det blir saa godt sammensydd, at der ikke mer er nogen som at se.« Til den bestemte tid, da de forløpne fire aar var omme, kom brødrene igjen sammen paa korsveien, og de hilste paa hverandre og tok hverandre i haanden og gik saa hjem til faren. De fortalte ham, hvorledes det var gaat dem, og at hver hadde lært sit haandverk. Nu sat de utenfor huset under et træ, da sa faren til dem: »La mig nu prøve og se, hvad dere kan.« Derpaa saa han op og sa til den anden søn: »Opp i toppen av dette træ er der et bokfinkerede, si mig, hvormange egg der er i det?« Stjernekikeren tok sit glas frem, saa op og sa: »Der ligger fem egg i redet.« Nu sa faren til den ældste: »Ta nu du eggene uten at forstyrre fuglen som ligger og ruger.« Den kunstrike tyv kløv nu op og tok de fem egg bort under fuglen uten at den merket det, og bragte dem til sin far. Faren tok dem nu og la et paa hver ende av bordet og det femte i midten og sa til jægeren: »Skyt nu alle

disse fem egg mitt itu i et skud.« Jægeren la sin bøsse an og skjøt alle eggene mitt itu i et skud, saaledes som faren hadde forlangt. »Nu kommer turen til dig,« sa han til den fjerde søn, »sy nu du eggene sammen igjen og likesaa de unge fugler som er i dem, saa skuddet ikke skader dem noget.« Skrædderen tok sin naal og sydde slik som faren bad ham. Da han var færdig, maatte tyven igjen bære dem op i traet og lægge dem under fuglen i redet uten at den merket det. Den ruget dem nu fuldkommen ut, og et par dager efter krøp ungerne frem, og der hvor skrædderen hadde sydd dem sammen, hadde de en rød stripe om halsen.

»Ja,« sa den gamle til sine sønner; »Dere har brukt tiden vel og rigtig lært noget, ellers kan jeg ikke si, hvem av dere er bedst; naar dere blot snart kunde komme til at faa bruk for deres kunst!« Ikke længe derefter blev der et stort røre i landet; for kongedatteren var blit bortført av en drage. Kongen sørget derover dag og nat og lot bekjendtgjøre, at den som bragte hende tilbake, skulde ha hende til kone. De fire brødre talte sig imellem og sa, at der var en leilighet til at vise hvad de dudde til, og de blev enige om at befri kongedatteren. »Hvor hun er henne, skal jeg snart faa vite,« sa stjernekikeren, saa igjennem sit glas og sa: »Jeg ser hende, hun sitter langt borte paa en klippe i havet hos dragen, som bevogter hende.« Da gik han til kongen og bad om et skib til sig og sine brødre, og før avsted med dem over havet, indtil de kom dit. Kongedatteren sat der og dragen laa i hendes skjød ogsov; jægeren sa: »Jeg tør ikke skyte den, for jeg kunde skyte den skjønne

jomfru med det samme.» »Saa vil jeg forsøke min lykke,« sa tyven, og stjal hende bort under dragen saa sagte og behændig, at uhyret ikke merket noget, men blev ved at snorke. Fuld av glæde løp de nu ut til skibet med hende, og seilet ut paa havet; da kom dragen som var vaagnet og ikke hadde fundet kongedatteren, rasende efter dem og fnyste, mens den for igjennem luften, men da den var like over skibet og vilde slippe sig ned, la jægeren sin bøsse an og skjøt den like i hjertet, saa den faldt død ned; den faldt like ned paa skibet, og den var saa stor at den slog det i tusen stykker, saa de hadde bare et par planker at svømme paa i den aapne sjø. Da var skrädderen ikke sen; han sydde med et par store sting nogen planker sammen, satte sig paa dem, for hit og dit og samlet alle stykkerne av skibet, og sydde dem saa pent sammen at hele skibet snart var fuldfærdig og de kunde fare lykkelig hjem.

Da de bragte kongen hans datter tilbake, blev der stor glæde, og han sa til de fire brødre: »En av dere skal ha hende til gemalinde, men hvem av dere det skal være, faar dere selv bli enige om.« Da opstod der en strid mellem dem og stjernekikeren sa: »Hadde jeg ikke set kongedatteren, vilde alle deres kunster ha været forgjæves, derfor er hun min.« Skrädderen sa: »Og hadde jeg ikke med min kunst sydd skibet sammen igjen, saa hadde dere allesammen druknet, derfor er hun min.« Da sa kongen: »Dere har alle ret, og fordi dere ikke kan ha jomfruen allesammen skal ingen av dere ha hende, men til belønning vil jeg gi hver av dere et halvt kongerike.« Da sa

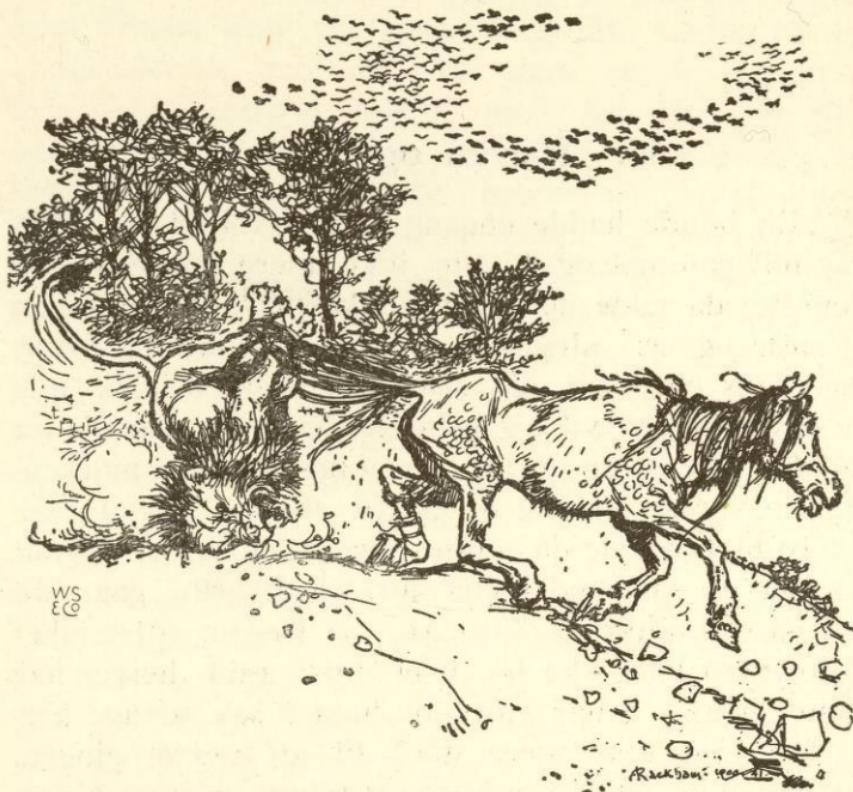
brødrene: »Det er ogsaa bedre, end at vi skulle bli uenige.« Kongen gav hver av dem et halvt konge-rike, og de levde sammen med sin far i fryd og glæde.

---

15. Ræven og hesten.

En bonde hadde engang en trofast hest, men den var blit gammel og kunde ikke mere gjøre nogen tjeneste; da vilde dens herre ikke mere gi den noget at spise og sa: »Jeg kan nu ikke bruke dig mere, men hvis du viser dig saa sterk at du bringer mig en løve hit, saa vil jeg beholde dig, men pak dig nu ut av stalden;« og dermed jaget han den ut i marken. Hesten var sorgmodig og gik til skogen for at søke litt ly mot veiret; da møtte ræven den og sa: »Hvad hænger du saa med hodet for, og hvorfor gaar du saa ensom omkring.« — »Ak,« sa hesten, »gjerrighet og troskap kan ikke bo i et hus; min herre har glemt, hvad jeg har gjort for ham i saa mange aar, og fordi jeg ikke mere duer til at trække plogen, vil han ikke mer gi mig noget før og har jaget mig bort; han har rigtignok sagt, at hvis jeg var saa sterk, at jeg kunde bringe ham en løve, vilde han beholde mig, men han vet godt, at jeg ikke kan det.« Ræven sa: »Det skal jeg nok hjælpe dig med, læg dig bare ned, som om du var død, stræk dig ut og rør dig ikke.« Hesten gjorde som ræven sa; men ræven gik til løven, som hadde sin hule tæt ved og sa:

»Der borte ligger en død hest, kom og følg med mig, saa kan du faa dig et godt maaltid.« Løven gik med, men da den stod ved hesten, sa ræven: »Her har du det ikke bekvemt nok, vet du hvad,

jeg vil binde hesten fast til dig ved halen, saa kan du trække den til din hule og fortære den i al make-lighet.« Løven syntes godt om dette raad og stilte sig saaledes at ræven kunde binde hesten fast til den. Den stod nok saa stille og rolig men med hestens hale bandt ræven benene sammen paa løven og bandt og knyttet alt saa fast og sterkt at det ikke var

mulig at rive det op. Da ræven var færdig med dette, slog den paa hesten og sa: »Træk, Blakken, træk!« Da sprang hesten med en gang op og trak løven avsted med sig. Løven begyndte nu at brøle, saa fuglene i hele skogen fløi op av skræk, men hesten lot den brøle og trak og slæpte den over marken like til sin herres dør. Da herren saa det, kom han paa andre tanker og sa til hesten: »Du skal bli hos mig og ha det godt,« og han gav den nok at æte til dens sidste dag.

---

16. De itudansede sko.

En konge hadde tolv døtre, den ene vandrere end den anden; de hadde sine senger sammen paa en sal og naar de skulde lægge sig, blev dørene lukket og laast, og allikevel var deres sko hver morgen danset itu, og ingen visste, hvor de hadde været eller hvorledes det var gaat til. Da lot kongen utrope, at den som kunde opdage, hvor de danset om natten, skulde faa lov at vælge en af dem til kone og bli konge efter hans død; men den som meldte sig og ikke hadde fundet det ut paa tre dager og tre nætter, han skulde ha sit liv forbrutt. Snart kom der en kongesøn, han blev vel mottat og om aftenen blev han ført til et kammer som var foran den sal, hvor de tolv kongedøtresov; der stod hans seng, og han skulde lægge merke til, hvor de gik hen og danset, og for at intet skulde være hemmelig, eller for at de

ikke skulde gaa ut paa en anden kant, stod salsdørene aapne; men kongesønnensov ind, og da han vaagnet, hadde de tolv været paa dans; for deres sko stod der med huller i saalene. Den anden og tredje aften gik det likedan, og saa hugg de hodet av ham; men der kom endnu mange og meldte sig til vaagestykket, og alle maatte de la sit liv. Da hændte det sig, at en stakkars soldat som var blit saaret i krigen og ikke kunde tjene længer, gik til den by, hvor kongen bodde; da møtte der ham en gammel kone som spurte ham, hvor han vilde hen. »Jeg vet ikke rigtig selv,« sa han, »men jeg kunde ha lyst til at bli konge og opdagé, hvorledes kongedøtrene danser sine sko itu.« »Aa,« sa den gamle kone, »det er ikke saa vanskelig; du maa bare la være at drikke den vin som en av dem bringer dig om kvelden, men du maa late som du er fast sovnet.« Saa gav hun ham en kappe og sa: »Naar du slænger den omkring dig, saa blir du usynlig og kan liste dig efter de tolv.«

Da soldaten hadde faat saa gode raad, gjorde han alvor av det, gik til kongen og meldte sig som frier. Han blev likesaa godt mottat som de øvrige, og fik kongelige klær paa. Om aftenen ved sengetid blev han ført ind i forværelset, og da han vilde gaa til sengs, kom den ældste kongedatter og bragte ham et bæger med vin, men han hadde bundet en svamp under haken, lot vinen rinde ned i den, og drak ikke en draape. Saa la han sig og da han hadde ligget en stund, begyndte han at snorke, som om han laa i den dypeste søvn. Dette hørte de tolv kongedøtre, de lo høit og den ældste sa: »Han kunde nu ogsaa

gjerne ha spart sit liv!« Derpaa stod de op, aapnet skaper, kister og skuffer og tok prægtige klær frem, pyntet sig foran speilet og sprang omkring og glædet sig til dansen. Men den yngste sa: »Jeg vet ikke, hvordan det er fat med mig, dere er saa glade, men jeg er saa underlig tilmote, sikkert hænder der os en ulykke.« — »Din tosse,« sa den ældste, »du er saa ræd, har du glemt, hvor mange kongesønner her har været forgjæves; soldaten hadde jeg ikke engang behvævd at gi en sovedrik, han var saa blit liggende allikevel.«

Da de nu alle var færdige, saa de først efter soldaten, men han rørte sig ikke, og da de nu trodde at de var ganske sikre, saa gik den ældste hen til sin seng og banket paa den; straks aapnet sig en fald-dør, og hun sank ned i jorden; da saa soldaten hvorledes de før ned, den ene efter den anden efter alderen; han reiste sig op, tok sin kappe om sig og steg ned bagefter den yngste og fulgte hende. Midt i trappen kom han til at træde paa hendes kjole; da blev hun ræd og ropte: »Det er ikke rigtig fat her, der er nogen som holder mig i kjolen.« »Vær dog ikke saa taapelig,« sa den ældste, »du er blit hængende fast ved en spiker.« Saa gik de helt ned, og da de var kommet ned, stod de i en vidunderlig allé, og alle træernes blader var av sølv og glinste og skinnet — Soldaten tænkte, det er bedst at ta et tegn med sig og brøt en gren af et træ, da lød der et sterkt knald fra træet. Den yngste ropte igjen: »Det er ikke rigtig fat her, hørte dere ikke knaldet, noget saadant er aldrig hændt her.« Men den ældste sa: »Det var et glædesskud, fordi vi snart har forløst vore

W. Ford

WS
& Co

prinser.» Saa kom de til en allé, hvor alle bladene var av guld og endelig til en tredje, hvor de var av klare diamanter. Soldaten brøt av en gren med guldblader og en med diamanter, og hver gang lød der et knald, saa den yngste prinsesse fór sammen av skræk; men den ældste blev ved sit, at det var glædesskud.

Saa gik de videre, indtil de kom til et stort vand; der laa tolv baater ved stranden, og i hver baat sat der en vakker prins, som ventet paa de tolv prinsesser, og hver av dem tok en op i baaten til sig, men soldaten gik ind i samme baat som den yngste; da sa prinsen: »Jeg er dog likesaa sterk idag som jeg pleier at være, men baaten er meget tungere at ro, og jeg maa ro alt det jeg orker.« »Hvad kan det vel komme av,« sa den yngste, »det maa sikkert komme av at det er saa varmt idag, for jeg er ogsaa saa het.«

Paa den anden side av vandet stod der et prægtig oplyst slot, og derfra lød der en lystig musik av pauker og trompeter; dit rodde de og gik ind, og hver prins danset med sin prinsesse; men soldaten danset usynlig med dem, og naar en holdt et bæger med vin, saa drak han det ut, saa det var tomt, naar de førte det til munden. Den yngste blev igjen angst og bange over dette, men den ældste fik hende til at tie.

De danset der like til klokken tre om morgenens, da var der danset hul paa alle sko, og de maatte holde op. Prinserne rodde dem tilbake igjen over vandet, og denne gang satte soldaten sig foran i baaten hos den ældste. Ved bredden tok de avsked

fra prinserne og lovte at komme igjen den følgende nat. Da de var kommet til trappen, løp soldaten

foran og la sig i sin seng, og da de tolv trætte og langsomt kom op, snorket han igjen saa høit, at de sa: »Nu, for ham er vi da sikre nok.« Saa tok de av sine skjønne klær, hang dem op og satte de itu-dansede sko under sengen og la sig til at sove.

Om morgenens vilde soldaten ikke si noget, for han vilde endnu se litt mere paa, hvad de foretok sig, og han gik derfor ogsaa med den anden og tredje nat, og alting gik til som første gang og de danset bestandig til skoene gik itu; den tredje gang tok han desuten et bæger med sig til merke. Da den tid var kommet at han skulde svare, tok han de tre grener og bægeret og gik til kongen, og de tolv prinsesser stod bak døren og hørte, hvad han vilde si. Da nu kongen spurte: »Hvor er mine tolv døtre og danser sine sko itu om natten?« svarte han: »De danser med tolv prinser i et underjordisk slot,« og nu fortalte han alt det han hadde set og tok tegnene frem. Da kaldte kongen paa sine døtre, og spurte dem, om soldaten hadde sagt sandt, og da de saa at de var forraadt, og at det ikke hjalp at negte, fortalte de alting. Saa spurte kongen ham, hvem han vilde ha til kone. Han svarte: »Jeg er ikke mere ung, giv mig derfor den ældste.« Samme dag holdt han bryllup og fik løfte paa riket efter kongens død; men prinsene blev igjen forhekset i likesaa mange dage som de hadde danset nætter med de tolv prinsesser.

---

17. De seks tjenere.

I gamle dager levde der en gammel dronning, som var troldkjærring. Hun hadde den allerdeiligste datter under solen, men den gamle tænkte bare paa, hvorledes hun skulde lokke menneskene i fordærvelse, og naar der kom en frier, saa sa hun, at den som vilde ha hendes datter, maatte ogsaa utføre det som hun paala ham eller dø. Blændet av jomfruens skjønhet lovte mange dette; men de kunde ikke utføre det som den gamle paala dem, og da var der ingen naade, de maatte knæle ned og hodet blev hugget av dem.

Nu hændte det sig ogsaa at en kongesøn fik høre tale om jomfruens store skjønhet, og han sa til sin far: »Kjære far, la mig dra derhen, jeg vil fri til hende. »Det tillater jeg aldrig,« svarte kongen, »kommer du dit, saa blir det din død.« Da blev kongesønnen sengeliggende og dødssyk og han laa i syv aar, og ingen læge kunde hjælpe ham. Da nu faren saa, at det allikevel vilde være forbi med ham, sa han med tungt hjerte til ham: »Dra hen og forsøk din lykke, for jeg vet ellers ikke at redde dig.« Da sønnen hørte dette, stod han op fra sit leie og blev frisk og gav sig glad paa veien.

Da han nu kom ridende igjennem en skog, saa han langt borte noget stort ligge paa jorden, og da han nærmet sig, kunde han se, at det var maven paa et menneske, som hadde lagt sig der, men hans mave saa ut som et litet berg. Da den tykke saa den reisende, reiste han sig op og sa til ham: »Behøver De nogen tjener, saa ta mig i Deres tjeneste.« Men

kongesønnen sa: »Hvad skulde jeg vel med slik en tyk mand?« »Aa,« sa den tykke, »det sier intet, naar jeg gjør mig rigtig umake, blir jeg tre tusen ganger saa tyk.« »Naar saa er,« sa kongesønnen, »saa kan jeg bruke dig, kom og følg med mig.« Da fulgte den tykke med kongesønnen, og da de var reist en mil, traf de paa en anden som laa paa jorden med øret ned i græsset. »Hvad gjør du her?« sa kongesønnen. »Jeg lytter,« svarte manden. »Hvad lytter du efter?« »Jeg lytter efter, hvad der gaar for sig i verden; for jeg hører alt, ja jeg hører endogsaa græsset gro.« »Si mig,« sa kongesønnen, »hvad hører du i den gamle dronnings gaard, hun som har den skjonne datter?« »Jeg hører sverdet suse, det hugger hodet av en frier.« Kongesønnen sa: »Dig kan jeg bruke, kom og følg med mig.«

Saa drog de videre, og da de var kommet et stykke frem, saa de et par føtter ligge der, ja noget av benene saa de ogsaa, men enden kunde de ikke se; men da de var kommet et godt stykke frem, saa de kroppen og endelig ogsaa hodet. »Ei,« sa kongesønnen, »hvad er du for en lang skjelm?« »Aa,« sa den lange, »det har intet at bety, naar jeg rigtig strækker mig ut, er jeg tre tusen ganger høiere end det største berg paa jorden. Jeg vil gjerne tjene Dem, hvis De vil ha mig i Deres tjeneste.« »Følg med,« sa kongesønnen, »dig kan jeg bruke.«

De drog videre og fandt en mand sittende ved veien som var bundet for øinene. Kongesønnen sa til ham: »Er du blind, eller har du svake øine, saa du ikke kan taale lyset?« »Nei,« svarte manden, »jeg tør ikke ta bindet av; for det jeg ser paa med mine

øine, det gaar itu, saa stor kraft er der i dem; kan det være Dem til nogen nytte, saa vil jeg gjerne tjene Dem.« »Følg med,« sa kongesønnen, »jeg kan bruke dig.«

De drog videre og traf en mand som laa midt i solsteken og han skjalg og frøs over hele kroppen, saa ikke et lem stod stille paa ham. »Hvordan kan du nu fryse slik,« sa kongesønnen, »naar solen steker saa.« »Aa,« svarte manden, »jo varmere det er, desto mere fryser jeg, ja jeg fryser saa at frosten gaar mig gjennem marv og ben, og jo koldere det er, desto varmere blir jeg, og midt i isen kan jeg ikke holde det ut for varme, og midt i ilden kan jeg ikke holde det ut for kulde.« »Du er en forunderlig kar,« sa kongesønnen, »men hvis du vil tjene mig, saa følg med.«

Saa drog de videre og saa en mand staa der, som strakte hals og saa sig omkring utover alle berg. Da sa kongesønnen: »Hvad ser du saa ivrig efter?« Manden svarte: »Jeg har saa klare øine, at jeg kan se utover alle skoger og marker, daler og berg og igjennem den hele verden.« Kongesønnen sa: »Vil du, saa følg med mig; for slik en kar manglet jeg endnu.«

Nu drog kongesønnen med sine seks tjenere ind i byen, hvor den skjønne og farlige jomfru levde; han gik til den gamle dronning og sa: »Hvis De vil gi mig Deres datter, vil jeg utføre hvad De maatte paalægge mig.« »Ja,« svarte heksen, »jeg vil gi dig tre ting at utføre; hvis du kan utføre dem alle tre, saa skal du bli min datters herre og egtefælle.« Prinsen spurte da: »Hvad er det jeg først skal utføre?« »Du

skal bringe mig den ring tilbake som jeg har mistet i det røde hav.»

Da gik kongesønnen hjem til sin tjenere og sa: »Den første ting er ikke let, der skal hentes en ring op af det røde hav, se nu til at faa fat paa den.« Da sa han med de klare øine: »Jeg vil se, hvor den ligger,« og han stirret ned i havet og sa: »Der ligger den ved siden av en sten.« »Den var det ingen sak at ta op,« sa den lange, »naar jeg bare kunde se den.« »Aa, jeg skal nok hjælpe dig!« ropte den tykke, la sig ned med munden i havet, lot bølgerne løpe ind og drak hele havet op, saa det blev saa tørt paa bunden som en eng. Nu bukket den lange litt paa sig og tok ringen op med den ene haand. Da blev kongesønnen glad og bragte ringen til den gamle; hun saa med forundring paa den og sa: »Ja det er den rigtige, den ting har du utført; men nu kommer der en anden. Paa engen foran mit slot græsser tre hundre fete okser, dem maa du æte op med hud og haar og ben og horn, og nede i kjælderen ligger tre hundre fat vin, dem maa du drikke dertil, og hvis der blir et gran igjen av okserne eller en draape av vinen, saa har du forbrutt dit liv.« Kongesønnen sa: »Maa jeg ikke be nogen gjester dertil, at spise alene smaker mig ikke.« Den gamle lo haanlig og svarte: »En kan du indby, saa du kan ha selskap, men ikke flere.«

Da gik kongesønnen til sine tjenere og sa til den tykke: »Idag skal du være min gjest og en gang æte dig rigtig fuld og mæt;« og den tykke gjorde sig færdig og aat de tre hundre okser, saa der ikke var et haar tilbake og spurte, om der ikke var mere end

den lille frokost. Og vinen drak han likeledes ut av fatene uten at behøve glas, og han drak den ut til sidste draape. Da maaltidet var til ende, gik kongesønnen til den gamle og sa, at nu hadde han utført det. Hun undret sig og sa: »Saa vidt som du har endnu ingen bragt det, men der er endnu en ting tilbake,« og hun tænkte: »Jeg skal nok faa dig, du skal ikke beholde dit hode;« derpaa sa hun: »Iaften bringer jeg min datter til dig i dit kammer og gir dig hende i dine armer, og dere kan ligge sammen der, men vogn dig, at du ikke sover ind; klokken tolv kommer jeg, og hvis hun da ikke mere er i dine armer, er det ute med dig.« »Aa,« tænkte kongesønnen, »det er en let sak, jeg skal nok være vaaken,« men han kaldte allikevel paa sine tjenere, fortalte dem, hvad den gamle hadde sagt og sa: »Hvem vet, hvad for en list der stikker under, det er bedst at være forsiktig, hold vakt og sorg for at jomfruen ikke igjen kommer ut av mit kammer.«

Da det nu blev nat, kom den gamle med sin datter og førte hende i kongesønnens armer og derpaa slynget den lange sig i en kreds omkring dem begge to, og den tykke stillet sig foran døren, saa ingen levende sjæl kunde komme ind. De sat der nu begge og jomfruen sa ikke et eneste ord; men maanen skinte gjennem vinduet paa hendes ansigt, saa han kunde se hendes vidunderlige skjønhed. Han gjorde ikke andet end se paa hende og var fuld av glæde og kjærlighet, og hans øine blev ikke trætte; dette varte like til kl. 11, da faldt der ved den gamles kunster en trolddom over dem alle, saa de ikke kunde holde sig mensov ind, og i samme øieblik var ogsaa jomfruen borte.

Nusov de haardt til klokken manglet et kvarter paa 12, da var det forbi med trolddommen, og de vaagnet alle igjen. »Hvilken ulykke,« ropte kongesønnen, »nu er jeg fortapt!« De tro tjenere begyndte at klage, men den, som hørte saa godt, sa: »Vær rolig litt, jeg vil lytte efter,« han lyttet et øieblik og saa sa han: »Hun sitter i en klippe tre hundre mil herfra og klager over sin skjæbne; nu kan du hjælpe, Langben, hvis du reiser dig rigtig op, saa er du der med et par skridt.« »Ja,« svarte den lange, »men han med de skarpe øine maa følge med, for at vi kan sprænge klippen.« Da tok den lange ham med de tilbundne øine op, og i kortere tid, end man aapner en haand var de ved det forheksede berg. Straks tok den lange bindet av den andens øine, og med det samme han saa paa klippen, sprang den i tusen stykker. Da tok den lange jomfruen paa sin arm, bar hende i et øieblik tilbake, kom igjen og hentet sin kamerat, og inden klokken slog tolv, sat de der alle igjen som før og var lystige tilmote. Da klokken slog tolv, listet den gamle troldkjærring sig frem med et haanlig ansigt, som om hun vilde si: »Nu er han min,« og hun trodde ikke andet end at hendes datter sat 300 mil borte i klippen; men da hun kom ind og saa sin datter i kongesønnens armer, kvak hun og sa: »Der er en som kan mer end jeg,« men hun turde ikke indvende noget og maatte love ham jomfruen, men hun hvisket hende i øret: »Det er en skam for dig, at han har vundet slik ved sine tjenere, og du ikke kan vælge dig en mand efter dit eget sind.«

Nu hadde jomfruen virkelig saa stolt et hjerte, at hun blev ærgelig herover, og den næste morgen lot hun kjøre 300 favner ved sammen, og sa til kongesønnen: »De tre ting, min mor paala dig, har du vel utført, men hvis du vil egte mig, maa du enten selv sætte dig midt inde i vedhaugen, sætte fyr paa og utholde ilden, eller ogsaa faa en anden til at gjøre det.« Nu tænkte hun, om end ogsaa hans tjenerer er villige til at gjøre alt for ham, saa vilde dog ingen liggende op, og av kjærlighet til hende vilde han nu selv sætte sig der, og saa var hun fri. Men da nu tjenerne hørte det sa de: »Vi har alle gjort noget, men frysepinden har ikke gjort noget,« og dermed satte de ham op paa vedhaugen, og satte fyr paa. Da slog ilden op og brændte i tre dager, indtil al veden var fortærret, og da den slukket, stod Frysepinden midt inde i asken og skjalyv som et aspeløv og sa: »Slik har jeg endnu aldrig frosset i mine levedage, og hvis det hadde varet længere var jeg blit til is.« Nu var der ikke flere utflugter at finde; den skjønne jomfru maatte gifte sig med kongesønnen, men da de reiste til kirken, sa den gamle: »Jeg kan aldrig til late det,« og saa sendte hun krigsfolk efter dem, som skulde nedhugge alt, hvad de traf paa, og bringe datteren tilbake til hende. Men han som hørte saa godt, hadde spidset øren og hørt alt, hvad den gamle sa, og han fortalte det til den tykke; denne spytte et par ganger bak vognen, saa der blev et stort vand, som krigsfolkene blev liggende i og druknet. Da de ikke kom tilbake, sendte den gamle ryttere i harnisk efter dem, men han som hørte saa godt, hørte dem komme og tok bindet fra øinene paa den hvasøiede;

han saa litt skarpt paa fienderne, da sprang de itu som glas. Nu reiste de uforstyrret videre og da de var viet i kirken, tok de seks tjenere avsked og sa: »Vi vil nu reise videre ut i verden og forsøke vor lykke.«

En halv mil fra slottet var en landsby; der gik en gjæter og vogtet svin; da de kom derhen, sa kongesønnen til sin kone: »Vet du nu ogsaa rigtig hvem jeg er? Jeg er ikke nogen kongesøn, men bare en gjæter, og den som gaar der og gjæter, er min far, og nu maa vi to ogsaa hjælpe ham at gjæte.« Saa steg han av med hende og gik ind i et vertshus og sa hemmelig til vertshusfolkene, at de om natten skulde ta de kongelige klær bort. Da hun nu vaagnet op om morgenens hadde hun ingen klær, og vertinden gav hende en gammel kjole, et par uldstrømper, og lot som det var en stor gave og sa: »Hvis det ikke var for Deres mands skyld, saa hadde jeg ikke git Dem det.« Da trodde hun, at han virkelig var en svinegjæter, og hun vogtet svinene sammen med ham og sa: »Jeg har fortjent det, fordi jeg var saa stolt.« Dette varte i otte dager, da kunde hun ikke mere holde det ut, for hendes føtter var blit saare. Da kom der nogen folk som spurte hende, om hun rigtig visste hvem hendes mand var. »Ja,« svarte hun, »han er en gjæter, og nu er han gaat ut for at drive litt handel.« Men de sa: »Følg med os, saa vil vi føre Dem til ham,« og nu førte de hende til slottet, og da de kom ind i salen, stod hendes mand der i kongeklær, men hun kjendte ham ikke, før han faldt hende om halsen, kysset hende og sa: »Jeg har litt

saa meget for dig, derfor skulde du ogsaa lide noget for min skyld.« Nu først blev brylluppet rigtig høitideligholdt, og den som har fortalt dette vilde ønske, at han ogsaa hadde været med der.

---

18. Næpen.

To brødre tjente som soldater, den ene var rik, den anden fattig. Men den fattige vilde se at komme ut av sin nød, derfor trak han soldaterkjolen av, og blev bonde. Han spadde og grov et stykke jord og saadde næpefrø. Sæden kom op og der vokste frem en næpe, som var baade stor og tyk, og den blev bestandig tykkere og tykkere. Den vilde aldrig holde op at vokse, saa man kunde kalde den en dronning for alle næper, for aldrig hadde man set make til denne og vil heller ikke faa det at se. Tilsidst blev den saa stor, at to hester knapt kunde trække den, og bonden visste ikke, hvad han skulde gjøre med den, heller ikke visste han, om den skulde bringe ham lykke eller ulykke. Tilsidst tænkte han: »Hvis du sælger den, saa faar du vel neppe stort for den, og hvis du selv vil spise næper, saa smaker de smaa like saa godt; bedst er det at du bringer den til kongen og forærer ham den.« Han læsset den da paa vognen, spændte to hester for, bragte den til kongsgaarden og gav kongen den. »Ei,« sa kongen, »det er en forunderlig ting, jeg har set meget rart i mine dager, men make til denne har jeg endnu aldrig

set; av hvad slags frø er den vokset op? eller kanske den alene er lykkes for dig, er du et lykkebarn?« »Aa nei,« sa bonden, »et lykkebarn er jeg ikke, jeg er en stakkars soldat, som ikke mere kunde ernære mig, derfor hængte jeg soldaterkjolen paa væggen og tok til at grave i jorden; jeg har endda en bror som er rik og som De nok kjender, hr. konge, men mig kjender ingen, fordi jeg ikke har noget.« Kongen følte medlidshed med ham og sa: »Din fattigdom skal du nok bli befridd for, og jeg skal gi dig saa meget at du blir likesaa rik som din bror.« Da gav kongen ham en mængde guld, akrer, enger og kvæg, saa brorens rigdommer slet ikke kunde sammenlignes med hans. Da denne hørte alt det hans bror hadde faat for en eneste næpe, misundte han ham og grundet paa, hvordan han ogsaa skulde gjøre lykke hos kongen, men han vilde gjøre det endda meget bedre; derfor tok han guld og hester og bragte til kongen, og han trodde, at Kongen vilde gi ham en meget større gave; for naar hans bror hadde faat saa meget for en næpe, hvad vilde han da ikke gi ham for slike deilige ting. Kongen mottok gaven og sa, at han ikke visste at gi ham noget som var sjeldnere og bedre end den store næpe. Den rike maatte da lægge sin brors næpe paa en vogn og kjøre den hjem.

Da han var kommen hjem, visste han ikke, hvem han skulde la sin vrede og ærgrelse gaa ut over, men tilsidst fik han onde tanker og besluttet at dræpe sin bror. Han leide mordere, som skulde lægge sig i bakhold, og derpaa gik han til sin bror og sa: »Kjære bror, jeg vet en skjult skat, den vil vi grave op,

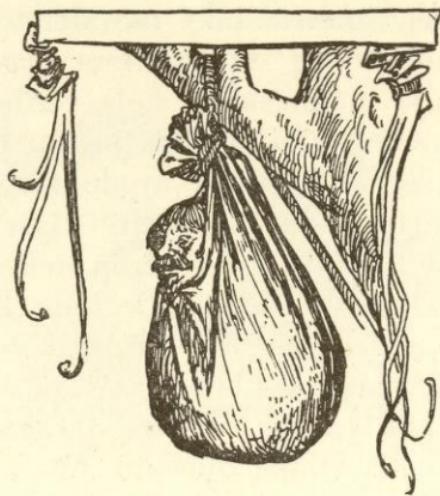
og dele med hinanden.« Den anden syntes godt om dette, og gik med uten at tænke paa noget ondt; men da de kom ut, styrtet morderne over ham, bandt ham og vilde hænge ham op i et træ. Mens de holdt paa med dette, hørte de sang og hestetrampen i det fjerne; derover blev de forskrækket og puttet ham

over hals og hode i en sæk, heiste ham op paa en gren og lot ham hænge; men han strævet saa længe, til han fik et hul paa sækken, saa han kunde stikke hodet ut. Røverne tok benene fat, men den som kom ridende paa veien, var ingen anden end en reisende student, en ung fyr som lystig sang sin vise, mens han travet igjennem skogen. Da bonden oppe i træet merket at en kom forbi, ropte han: »Velkommen, du kommer i en lykkelig time!« Stu-

denten saa sig omkring overalt, men visste ikke, hvorfra stemmen kom; tilslut sa han: »Hvem roper paa mig?« Da svarte det fra traets krone: »Loft dine øine op, jeg sitter her oppe i visdommens sæk, i kort tid har jeg lært store ting, og alle skoler og universiteter har intet at bety mot dette; om en liten stund er jeg utlært, og da kommer jeg ned og er klokere end alle mennesker i hele verden. Jeg kjender alle stjerner og himmeltegn, jeg forstaar mig paa vindenes gang og at helbrede sygdommer og de kraefter som er i urter, fugl og sten. Hvis du først sat her, skulde du faa føle hvor herlig det er.« Da studenten hørte alt dette, blev han forbauset og sa: »Velsignet være den time da jeg traf dig; kan ikke ogsaa jeg komme litt ind i sækken?« Han som sat der, lot som han ikke gjerne vilde ut og sa: »En liten stund skal jeg nok slippe dig ind for gode ord og betaling, men du maa bie litt, for der er endnu noget tilbake, som jeg først maa lære.« Da studenten hadde ventet litt, blev tiden ham for lang og han bad, at han dog vilde la ham slippe ind, for hans tørst efter visdom var saare stor. Da lot han deroppe som om han endelig gav efter og sa: »Hvis jeg skal komme ut av visdommens hus, maa du fire sækken ned, og saa skal du komme ind.« Studenten firte den hurtig ned, aapnet sækken og befridde ham, saa ropte han selv: »La mig nu fort komme ind,« og vilde straks ind i sækken med benene først. »Holdt,« ropte den anden, »slik gaar det ikke,« tok ham ved benene og satte ham paa hodet i sækken og bandt den til, og da halte han visdomsstudenten op i traet og lot ham svinge i luften. »Hvordan staar det til min kjære

ven," sa han, »nu føler du alt, at visdommen kommer og du gjør gode erfaringer, sit derfor rolig og stille, til du blir klokere.« Derpaa steg han op paa studentens hest og red sin vei.

19. Vorherres og fandens dyr.

Vorherre hadde skapt alle dyrene og valgte ulvene til sine hunder, men gjeten hadde han glemt; da laget djævelen sig ogsaa til og vilde skape, og han skapte gjetene med sine lange haler. Naar de nu gik paa græs, blev de almindelig sittende fast i tornebusken med sine haler, og djævelen maatte da gaa efter og med megen møie løse dem; dette blev han tilsidst ærgerlig over og bet halen av alle gjetene; det kan man endnu den dag idag se paa stumpen.

Nu lot han dem vel græsse alene, men det hændte sig, at Vorherre saa, hvorledes de snart gnog paa et frugtbart træ, snart fordærvet andre spæde planter. Han ynkedes over dette, saa at han av naade og barmhjertighet hidset sine ulver paa dem, saa de snart sønderrev gjetene. Da djævelen merket dette traadte han frem for Herren og sa: »Din skabning har sønderrevet min.« Herren svarte: »Hvi skapte du det til at gjøre skade?« Djævelen svarte: »Det maatte jeg; ti likesom mit sind kun staar til at skade, kunde det som jeg skapte, ikke ha nogen anden natur, og du maa nu gi mig skadeserstatning for, hvad din skabning har gjort.« »Jeg skal gi dig den,« sa Herren, »naar ekeløvet er faldt av, kom da og du skal faa din skadeserstatning.« Da ekeløvet var faldt av, kom djævelen og fordret den. Men Vorherre sa: »Ved kirken i Konstantinopel staar der en høi ek, som endnu har alle sine blader.« Rasende fór nu djævelen avsted for at søke efter eken, men han vanket seks maaneder omkring i ørkenen, førend han fandt den, og da han kom tilbake stod alle andre eker fulde med grønne blader, da maatte han opgi erstatningen og i sin vrede stak han øinene ut paa alle gjetene og satte sine egne ind i stedet, derfor har alle gjeter djævleøine og en kort hale, og djævelen antar gjerne deres skikkelse.

20. Den unge kjæmpe.

En bondemand hadde en sør, som bare var en tomme lang, og han blev heller ikke større; for i mange aar vokste han ikke saa meget som et haarsbred. Engang vilde bonden gaa i marken og pløie, da sa den lille: «Far, jeg vil være med ut.» »Nei,« sa faren, »det er bedst du blir hjemme, der ute duer du ikke til noget, og jeg kunde desuten miste dig.« Da begyndte tommeliten at graate, og for at faa ro maatte faren ta ham med. Han puttet ham da i lommen, og da han var kommet ut paa marken, satte han ham i et furutræ. Mens han sat der, kom der ned fra berget en stor kjæmpe. »Ser du den store bussemand der,« sa faren og vilde skræmme den lille for at han skulde være rolig, »han kommer og tar dig.« Kjæmpen hadde lange ben, og da han hadde gjort nogen faa skridt, var han ved furuen, tok tommeliten op og gik avsted med ham. Faren stod der nu og kunde av skræk ikke si et eneste ord, han trodde han hadde mistet sit barn, og at han aldrig skulde faa se det mere.

Kjæmpen tok ham med sig, og han lot ham patte ved sit bryst, og tommeliten vokste og blev stor og sterk som en kjæmpe, og da to aar var gaat, tok den gamle ham med i skogen for at prøve ham, og sa: »Søk dig nu ut en pisk.« Da var gutten alt saa sterk, at han rev et ungt træ op med rot. Men kjæmpen tænkte, det maa bli bedre, og han tok ham atter med sig og lot ham endnu patte i to aar, og da han saa førté ham til skogen, rev han op et meget stort træ; men det var ikke nok for den gamle

kjæmpe, og han lot ham patte i to aar til; derpaa gik han med ham til skogen og sa: »Ta dig nu en ordentlig pisk.» Da rev gutten det tykkeste eketræ op av jorden, saa det knaket og det var bare en lek for ham. Da den gamle kjæmpe saa det, sa han: »Nu er det godt, nu er du utlært,« og han førte ham tilbake til den aker, hvor han hadde tat ham. Faren gik igjen og pløide, da den unge kjæmpe kom og sa: »Kan du se, far, hvor jeg er kommet mig, jeg er din søn;« da blev bonden ræd og sa: »Nei, du er ikke min søn, gaa din vei.« »Jo vist er jeg din søn, la mig engang pløie, jeg kan gjøre det likesaa godt som du.« »Nei, du er ikke min søn, og du kan heller ikke pløie, gaa bare din vei,« men da han var ræd for den store mand, slap han plogen og gik bort og satte sig et stykke derfra; da tok gutten styret og vilde pløie, og han trykket bare litt paa det med haanden, men trykket var saa sterkt, at plogen gik dypt ned i jorden. Dette kunde bonden ikke taale at se paa og han ropte til ham: »Hvis du vil pløie, maa du ikke trykke saa haardt, for det blir slet arbeide.« Men gutten spændte hestene fra og spændte sig selv for plogen og sa: »Gaa bare hjem far, og si til mor, at hun skal koke et dygtig fat mat, imens skal jeg pløie akeren.« Da gik bonden hjem og bestilte et dygtig fat mat hos sin kone, og hun kokte det ogsaa, men gutten pløide en stor aker ganske alene og derpaa spændte han sig ogsaa for harven og harvet hele stykket. Da han var færdig, gik han i skogen og rev op to eketrær, la dem paa nakken og paa hver ende la han en hest og en harv, og bar det altsammen hjem som en bundt straa. Da han kom hjem

til gaarden, kjendte moren ham ikke og spurte:
»Hvem er den forfærdelig store mand?« Bonden sa:
»Det er vor søn.« Hun sa: »Nei, vor søn er det slet
ikke, saa stor en søn har vi aldrig hat, vor var bitte
liten, gaa bare din vei, vi vil ikke vite av dig.« Men
gutten tidde stille og gik med hestene ind i stalden,
gav dem høi og havre og bragte alting i orden, og
da han var færdig gik han ind i stuen, satte sig paa
bænken og sa: »Mor, nu hadde jeg lyst til at faa
noget mat, er den snart færdig?« Da svarte hun ja,
for hun turde ikke si ham imot og bar ind to
store, store fulde fat, som hun og hendes mand
kunde ha nok av i 8 dager. Men han spiste alt op
alene og spurte efter mere. »Nei,« sa moren, »det var
alt hvad vi hadde.« »Det forslaar ikke stort, det var
bare en mundfuld, jeg maa ha endda mere.« Da gik
hun hen og satte en stor bryggekjel med en gris i
over ilden, og da den var kokt, bar hun den ind.
»Naa ja, det er dog en mundfuld,« sa han og spiste
det altsammen op alene, men det var langtfra ikke
nok. Da sa han: »Far, jeg ser nok, jeg ikke blir
mæt hos dig, vil du skaffe mig en jernstav, som er
saa sterk og tyk, at jeg ikke kan brække den av paa
mit knæ, saa vil jeg igjen gaa min vei.« Da blev
bonden glad, spændte sine to hester for vognen og
kjørte til smeden og hentet en stav som var saa stor
og tyk, at de to hester neppe kunde trække den. Men
gutten tok den, satte den for knæet og knak! brak
han den midt av som en bønnestang. Faren spændte
fire hester for og hentet en stav som var saa stor og
tyk, at de fire hester knapt kunde trække den. Den
tok sønnen og knækket ogsaa den itu over knæet,

og sa: »Far, den kan ikke hjælpe mig, du maa spænde bedre for og hente mig en sterkere stav.« Da spændte faren 8 hester for og hentet en stav som var saa stor og tyk, at de 8 hester knapt kunde trække den. Da sønnen fik den, brak han vel et stykke av oventil, men han sa dog: »Jeg ser, far, du ikke kan skaffe mig nogen stav, og jeg vil derfor gaa min vei.«

Saa gik han og gav sig ut for en smedsvenn. Han kom til en landsby og der bodde en smed, som var gjerrig og ikke undte noget menneske noget, men vilde selv ha alt. Han gik hen til ham i smedien og spurte, om han ikke behøvde en smed. »Jo,« sa smeden og saa paa ham og tænkte: »Det er en dygtig kar, han vil arbeide forsvarlig og fortjene sit brød.« »Hvor stor løn forlanger du?« »Løn vil jeg ikke ha,« sa han, »men hver 14de dag, naar de andre svender faar sin løn, saa vil jeg gi dig to slag, som du maa holde ut.« Dermed var den gjerrige vel tilfreds og tænkte at spare mange penger derved. Næste morgen skulde den fremmede svend først slaa fore, men da mesteren kommer med den gloende jernstang og han gjør det første slag, da flyver jernet i tusen stykker, og ambolten synker saa dypt i jorden, at de ikke kunde faa den op igjen. Da blev den gjerrige sint og sa: »Nei dig kan jeg ikke bruke, du slaar altfor grovt, hvad vil du ha for det ene slag?« Da sa han: »Jeg vil kun gi dig et ganske litet slag, ikke mer,« og nu løftet han foten og gav ham et spark, saa han fløi henover fire høilæs; derpaa tok han den tykkeste jernstang i smien som en stok i haanden og gik sin vei.

Da han var gaat et stykke, kom han til en amtmands gaard og spurte amtmanden, om han ikke behøvde en gaardskar. »Jo,« sa amtmanden, »han kunde nok behøve en slik, for han saa ut til at være en dygtig kar, som nok aarket et løft, og saa spurte han, hvormeget han vilde ha i løn om aaret. Dertil svarte han, at han ikke vilde ha nogen løn, men hvert aar vilde gi ham tre slag, som han maatte taale. Det var amtmanden vel fornøid med, for han var ogsaa slik en gjerrigper. Næste morgen skulde karene i skogen, og de andre var allerede oppe, mens han endnu laa i sengen. Da ropte en av dem til ham: »Staa nu op, nu er det paatide at vi kommer til skogen, og du maa følge med.« »Aa,« sa han mut, »gaa bare, jeg kommer saa likevel før tilbake end dere.« Da gik de til amtmanden og fortalte ham at gaardsgutten endnu laa i sengen og ikke vilde kjøre med til skogen. Amtmanden sa, at de skulde vække ham en gang til og be ham spænde hestene for. Men gaardskaren sa som før: »Gaa bare, jeg kommer saa likevel før dere.« Saa blev han endnu liggende i to timer, da stod han endelig op, men hentet sig først to skjepper erter paa stolpeboden, kokte dem og spiste dem i god ro, og da det var gjort, gik han og spændte hestene for og kjørte til skogen. Straks foran skogen var der en hulvei, som han maatte igjennem; først kjørte han vognen frem; derpaa lot han hestene holde stille, gik bak vognen og tok store trær som han la tvers over veien, saa der blev et stort gjerde, som ingen hest kunde komme igjennem. Da han nu kom til skogen, kjørte de andre ut av den med fulde vogner og vilde hjem, da

sa han til dem: »Kjør bare, jeg kommer dog før hjem end dere.« Men han kjørte bare et litet stykke ind i skogen og rev to av de allerstørste trær op av jorden, disse læsste han paa vognen, og saa vendte han om. Da han kom til gjerdet, stod de andre endnu der og kunde ikke komme igjennem; da sa han: »Der ser dere, hadde dere fulgt med mig, saa var dere kommet likesaa tidlig hjem og hadde desuten kunnet sove et par timer.« Nu vilde han kjøre til, men hans fire hester kunde ikke arbeide sig igjennem; da spændte han dem fra, la dem ovenpaa vognen, spændte sig selv for og trak alt igjennem, som om det hadde været en fjær. Da han var paa den anden side, sa han til de andre: »Kan dere nu se, at jeg kom før frem end dere,« og saa kjørte han avsted og de andre maatte bli igjen. Da han kom hjem i gaarden, tok han et træ i haanden, viste amtmanden det og sa: »Er det ikke et pent stykke favneved?« Da sa amtmanden til sin kone: »Karen er bra, om han end sover litt länge, er han allikevel kommet tilbake før de andre.«

Nu tjente han amtmanden i syv aar; da de var forbi, og de andre fik sin løn, sa han, at nu vilde han ogsaa gjerne ha sin løn. Men amtmanden var ræd for, at slagene skulde bli for drøie, og bad pent om at skjænke ham dem, han vilde hellere selv være gaardsgut, saa kunde han bli amtmand. »Nei,« sa han, »amtmand vil jeg ikke være, jeg er gaardsgut og vil være det, men jeg vil gi dig det vi er kommet overens om.« Amtmanden hadde gjerne git ham alt det han eide for at slippe, men det hjalp ikke, gutten sa nei til alt. Da visste amtmanden ikke noget raad

og bad om 14 dages henstand; den fik han ogsaa. Amtmanden kaldte alle sine skrivere sammen for at de kunde gi ham et godt raad; de betænkte sig længe, endelig sa de, at man maatte dræpe gutten. Amtmanden skulde la bringe store møllesten til brønden og derpaa befale gutten at stige ned og gjøre brønden ren, og naar han var kommet ned, skulde de kaste møllestenene i hodet paa ham. Dette raad syntes amtmanden godt om, og alting blev indrettet slik, at der blev sat store møllesten omkring brønden. Da nu gaardsgutten stod nede i brønden, rullet de stenene ned, og de faldt i vandet, saa det sprøjtet høit op. Da trodde de sikkert at hodet var knust paa ham, men han ropte: »Jag dog hønsene bort fra brønden, de sparker i sanden der oppe og kaster det i øinene, saa jeg ikke kan se.« Da ropte amtmanden: »Hys, hys,« og lot som han jaget hønsene bort. Da nu gaardsgutten var færdig, steg han op og sa: »Se her, hvilket smukt halsbaand jeg har,« det var møllestenene som han bar om halsen. Da amtmanden saa dette, blev han igjen ræd; for gaardsgutten vilde nu gi ham sin løn, da bad han igjen om 14 dages henstand, og lot sine skrivere komme sammen; de gav ham endelig det raad, at han skulde sende gutten til den forheksede mølle og la ham male korn om natten, for derfra var endnu ikke noget menneske kommet levende ut den næste morgen. Dette syntes amtmanden godt om, og om kvelden sa han til ham, at han skulde reise til møllen med ti tønder korn og male det om natten, for de trængte det. Da gik gutten paa stabburet og tok fire tønder i den høire lomme, fire i den venstre og otte tok han i en sæk,

som han hang over skuldrer, saa at halvdelen laa paa brystet og halvdelen paa ryggen, og slik gik han til den forheksede mølle. Men mølleren sa til ham, at om dagen kunde han godt male, men ikke om natten, for da var møllen forhekset, og der var endnu ikke gaat nogen derind, som ikke var fundet død den følgende morgen. Men gaardsgutten sa: »Jeg skal nok slaa mig igjennem, De kan bare gaa hen og lægge Dem paa Deres grønne øre.« Saa gik han ind i møllen og rystet kornet ut, og da klokken var paa slaget elleve, gik han ind i møllestuen og satte sig paa bænken. Da han hadde sittet en stund der, aapnet pludselig døren sig og der kom ind et stort, stort bord, og paa bordet stillet der sig vin og stek og mange gode spisevarer likesom av sig selv, for der var ingen som satte det frem. Derpaa rykket stolene frem, og dog var der ingen folk, men paa engang saa han fingre som haandterte med kniver og gafler og la mat paa tallerknerne, men ellers kunde han ikke se noget. Nu var han sulten og saa maten og derfor satte han sig til bordet, spiste med og lot sig det smoke godt. Men da han var mæt og de andre ogsaa hadde tømt sine fat, da hørte han tydelig at alle lysene blev blaast ut paa en gang, og da det nu var bælmørkt, saa fik han likesom et ørefikken i fjæset, da sa han: »Hvis jeg endnu faar et saadant til, saa gir jeg det tilbake med renter;« og da han nu fik et ditto, saa gav han et igjen som ikke var svakere. Slik gik det hele natten, han blev ikke forknyt og betalte ærlig med drøie slag, hvad han fik; ved dag-gry hørte alt op.

Da mølleren var staat op, vilde han se til ham, og han undret sig over, at han endnu levde. Da sa gaardsgutten: »Jeg har faat varme ørefikner, men jeg har betalt dem med likesaa varme, og desuten har jeg spist mig god og mæt.« Mølleren glædet sig og sa, at nu var møllen frelst, og han vilde gjerne gi ham mange penger til belønning. Men han sa: »Penger vil jeg ikke ha, jeg har nok allikevel.« Derpaa tok han sit mel paa ryggen, gik hjem og sa til amtmanden, at han hadde utrettet sit erende og nu vilde han ogsaa ha sin løn.

Da amtmanden hørte dette, blev han for alvor ræd og visste ikke sin arme raad; han gik op og ned i stuen saa sveddraapene trillet ham ned av panden. Saa lukket han vinduet op for at faa litt frisk luft, men førend han saa sig for, hadde gaardsgutten git ham et rap, saa han fløi gjennem vinduet ut i luften, stedse længer og længer, indtil ingen mere kunde se ham. Da sa gaardsgutten til amtmandens frue, at hun maatte ta det andet rap, men hun sa: »Ak nei! ak nei! jeg kan ikke holde det ut«, og saa lukket hun et vindu op, fordi sveden trillet hende ned av panden. Da gav han hende ogsaa et rap, saa at hun fløi ut meget høiere end manden, og denne ropte op til hende: »Kom ned til mig.« Men hun ropte: »Kom du op til mig, jeg kan ikke komme ned til dig;« saaledes svævet de i luften og den ene kunde ikke komme til den anden, og om de svæver der endnu, det vet jeg ikke, men den unge kjæmpe tok sin jernstav og gik sin vei.

21. Løgneventyr.

Nu skal jeg fortælle noget rart; jeg saa to stekte høns flyve med brystet mot himmelen og ryggen mot jorden og en ambolt og en møllesten svømmende over Rhinen, langsomt og sagte, og en frosk sat paa isen ved St. Hanstider og spiste et plogjern. Der var fire gutter som vilde fange en hare; de gik paa træben og krykker, den ene var døv og den anden var blind, den tredje var stum og den fjerde kunde ikke røre en fot. Vil I vite hvorledes det gik til? Den blinde saa først haren springe over marken, den stumme ropte paa den lamme, og den lamme tok den ved kraven. Nogen vilde seile over land, og de uts pendte sine seil for vinden, og de seilet hen over store akre, men saa maatte de ro over et stort berg, der druknet de ynkelig. En krebs jog en hare paa flugten, og høit oppe paa taket laa der en ko, som var klatret der op, der tillands er fluerne likesaa store som gjeterne hos os.

---

22. Nattergalen og blindsnogen.

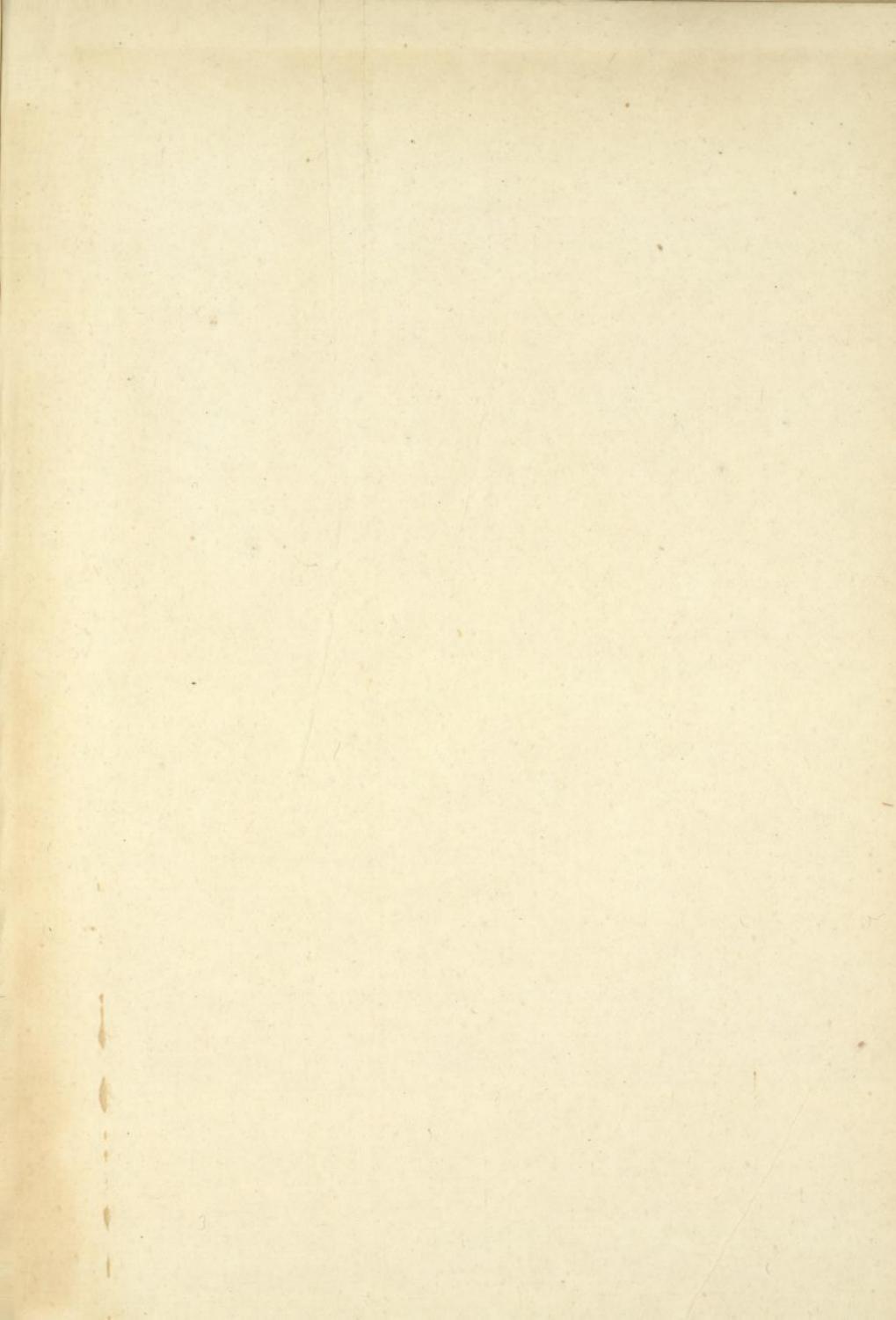
Der var engang en nattergal og en blindsnog, de hadde hver bare et øie og levde længe sammen i et hus i fred og enighet. Men en dag blev nattergalen buden i bryllup, da sa den til blindsnogen: »Jeg er buden til bryllup og vilde ikke gjerne gaa slik avsted med et øie, vær saa snil og laan mig dit, jeg skal bringe det tilbake imorgen, og blindsnogen gjorde det.

Men den følgende morgen da nattergalen var kommet hjem, syntes den saa godt om at ha to øine i hodet saa den kunde se til begge sider, at den ikke vilde gi den stakkars blindsnog det laante øie tilbake. Da svor blindsnogen, at han vilde hævne sig paa den, dens barn og barnebarn. »Gaa bare,« sa nattergalen, »og prøv paa:

Jeg bygger mit rede i hine linde,
saa høit, saa høit, saa høit,
saa du aldrig vil det finde.

Siden den tid har alle nattergaler to øine og alle blindsnoger ingen øine. Men hvor nattergalen bygger rede, der bor ogsaa nede i buskene en blindsnog, og den tragter altid efter at krype op for at bore hul i sin fiendes egg og suge dem ut.

N. W. DAMM & SØNS FORLAG

LUDWIG BECHSTEINS EVENTYR

Oversat av *Adelaide Stang.*
Med 47 billeder. Pris indb. kr. 1.80.

EVENTYRBØGEN

Samling af eventyr fra forskjellige lande.

Udvalgte ved *K. A. Winterhjelm.*
Andet oplag. Pris indb. kr. 2.00.

BRØDRENE GRIMMS EVENTYR

Med 54 billeder. Tredie oplag. Pris indb. kr. 2.00.

SEKS EVENTYR

RØDHÆTTE, HANS OG GRETE, ASKEPOT, SNEHVIT,
TORNEROSE og DEN BESTØVLEDE KAT.

Oversat av *Aagot Holst.*
Med 36 helsides billeder i farvetryk. Pris indb. kr. 1.80.

EVENTYR AV TUSEN OG EN NAT FOR BARN

- I. Med 30 billeder. Pris indb. kr. 1.60.
- II. Med 13 billeder. Pris indb. kr. 1.60.

